

Príručka postupov pre vydávanie povolení vzťahujúca sa na projekty spoločného záujmu

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

november 2024

PREDSLOV

Dňa 3. júna 2022 bolo v Úradnom vestníku EÚ zverejnené **nariadenie EP a Rady (EÚ) 869/2022 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru**, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (ďalej len „Nariadenie“). Nariadenie je revíziou pôvodného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 347/2013, ktoré stanovilo usmernenia včasného rozvoja a interoperability prioritných koridorov a oblastí transeurópskej energetickej infraštruktúry so zámerom dosiahnuť ciele politiky v oblasti energetiky stanovené v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), prispelo k zaisteniu fungovania vnútorného trhu s energiou, bezpečnosti dodávok, konkurencieschopným trhom s energiou v Únii, podpore energetickej efektívnosti a úspore energie, rozvoju nových a obnoviteľných foriem energie a presadzovaniu prepojení energetických sietí.

V záujme dosiahnutia uvedeného cieľa **udeľuje revidované Nariadenie prioritu jedenástim strategickým transeurópskym koridorom** (tri prioritné koridory pre elektrinu, päť prioritných koridorov pre sústavy na mori, tri prioritné koridory pre vodík a elektrolyzéry) a trom tematickým oblastiam (zavádzanie inteligentných elektrizačných sústav, cezhraničná sieť oxidu uhličitého, inteligentné plynárenské siete). Oproti pôvodnému nariadeniu boli odstránené prioritné koridory pre plyn a jeden prioritný koridor pre ropu, čo je odôvodnené vybudovaním postačujúcich prepojení. Nariadenie stanovuje pravidlá umožňujúce v rámci súboru vymedzených kategórií energetickej infraštruktúry určiť projekty spoločného záujmu¹ (ďalej len „PCI projekty“), ktoré sú potrebné na realizáciu týchto priorít. **PCI projekt predstavuje taký projekt, ktorý je potrebný na realizáciu prioritných koridorov a oblastí energetickej infraštruktúry.**

Nariadenie vytvára pre PCI projekty špeciálny režim zaobchádzania, pričom sa jednému príslušnému vnútroštátnemu orgánu pre PCI projekty v každom členskom štáte zveruje osobitná zodpovednosť za koordinovanie postupu vydávania povolení pre PCI projekty a dohľad nad nimi, ustanovujú sa minimálne štandardy pre transparentnosť a zapojenie verejnosti a určuje sa maximálne prípustná doba trvania zákonného postupu vydávania povolení. Nariadenie zároveň stanovuje povinnosť vypracovania príručky postupov pre vydávanie povolení vzťahujúcu sa na PCI projekty.

Príslušným vnútroštátnym orgánom pre vydávanie povolení pre PCI projekty nad’alej zostáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“).² MH SR bude postupovať pri vydávaní povolení pre PCI projekty podľa schémy založenej na spolupráci v zmysle čl. 8 ods. 3 Nariadenia. Táto schéma umožňuje MH SR po konzultáciách s ďalšími dotknutými orgánmi (v súlade s vnútroštátnym právom a bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v článku 10 ods. 1 a 2 Nariadenia), aby stanovil pre každý jednotlivý prípad primeranú lehotu na vydanie individuálnych rozhodnutí. Zároveň umožňuje MH SR delegovať právomoci na orgány štátnej alebo verejnej správy, ktoré aj doposiaľ vykonávali príslušné právomoci pre jednotlivé fázy postupu vydávania povolení.

Príručka postupov pre vydávanie povolení vzťahujúcich sa na PCI projekty identifikuje účastníkov konaní, rozhodnutia a stanoviská, ktoré je potrebné získať pre realizáciu PCI projektov (v rozsahu podľa prílohy 6 ods. 1 Nariadenia). Dokument obsahuje informácie

¹ Kde sa v tomto texte uvádza pojem „projekt spoločného záujmu“ (z angl. *project of common interest*, PCI), myslí sa tým tiež „projekt vzájomného záujmu“ (z angl. *project of mutual interest*, PMI) v zmysle Nariadenia.

² Toto riešenie bolo v minulosti odkonzultované pracovnou skupinou, zloženou zo zástupcov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) a Ministerstva dopravy Slovenskej republiky (ďalej len „MD SR“).

z účinných právnych predpisov, ktoré upravujú práva a povinnosti účastníkov konania v jednotlivých fázach získavania povolení. Je rozdelená do dvoch častí, nakoľko samotné vydávanie povolení sa skladá z dvoch samostatných konaní (konanie pred podaním žiadosti podľa čl. 10 ods. 1 písm. a) Nariadenia a zákonné povoloňovacie konanie podľa čl. 10 ods. 1 písm. b) Nariadenia). Každá časť podrobne a chronologicky popisuje jednotlivé fázy.

Prvým konaním je podľa Nariadenia tzv. konanie pred podaním žiadosti. Je vymedzené ako **doba medzi začatím postupu vydávania povolení a doručením žiadosti o záverečné (komplexné) rozhodnutie MH SR.** Účastníci konania, postup, rozhodnutia a stanoviská, ktoré je potrebné získať pre vydanie povolenia v prvom konaní, sú popísané v časti A príručky postupov pre vydávanie povolení. **Trvanie prvého konania neprekročí dva roky.** Pre splnenie tejto podmienky je preto potrebná koordinácia všetkých zúčastnených strán. Po splnení všetkých krokov opísaných v časti A, ktorá vychádza najmä zo **zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších podpisov (ďalej len „zákon EIA“), vypracovaní koncepcie účasti verejnosti a uskutočnení verejnej konzultácie nad rámec procesov environmentálneho posudzovania, je možné pristúpiť k druhej fáze konania, ktorou je tzv. zákonné povoloňovacie konanie.

Zákonné povoloňovacie konanie je definované ako **doba od dátumu prevzatia predloženej žiadosti do prijatia záverečného (komplexného) rozhodnutia.** Dôležité je pritom dodržať **lehotu pre túto fázu v dĺžke 18 mesiacov.** V prípade, že existuje domnienka, že uvedené lehoty nebudú splnené, **je možné predĺžiť jednu alebo obe fázy maximálne o 9 mesiacov.** Zákonné povoloňovacie konanie u nás stanovuje **najmä zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku** v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“). **Toto konanie zahŕňa územné a stavebné konanie** a je opísané v časti B príručky. Účastníci konania, postup, rozhodnutia a stanoviská, ktoré je potrebné získať pre vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa stavebného zákona (rozhodnutie o umiestnení stavby, stavebné povolenie) sú rovnako popísané v tejto časti B príručky. **MH SR ako príslušný vnútroštátny orgán pre PCI projekty formálne deleguje vydávanie príslušných povolení na príslušné stavebné orgány. Druhú fázu konania môže realizátor PCI projektu začať až po splnení povinností opísaných v časti A.**

Cieľom tejto príručky je uľahčiť realizátorovi PCI projektu získanie záverečného (komplexného) rozhodnutia prostredníctvom zoznamu jednotlivých povolení, ktoré je potrebné získať, popisom postupov pri získavaní týchto povolení, ako aj lehoty pri jednotlivých úkonoch.

ČASŤ A – KONANIE PRED PODANÍM ŽIADOSTI

OBSAH

I. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

- I.1 Zhrnutie Nariadenia, vysvetlenie pojmov a povinností pre realizátora PCI projektu
- I.2 Význam procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie
- I.3 Právne predpisy posudzovania vplyvov na životné prostredie
- I.4 Predmet zákona EIA
- I.5 Účastníci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie
- I.6 Hlavné zmeny pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie v súvislosti s vykonávaním Nariadenia

II. POSUDZOVANIE VPLYVOV NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ

- II.1 Predmet posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu na životné prostredie
- II.2 Kroky procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu na životné prostredie (začiatok konania A)
- II.3 Postup pri zisťovanom konaní pre navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, resp. PCI projekt
- II.4 Konanie o podnete
- II.5 Iné
- II.6 Význam účasti verejnosti v konaní podľa zákona EIA

III. POSUDZOVANIE VPLYVOV NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ ALEBO ICH ZMIEN, RESP. PCI PROJEKTOV PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

IV. ZÁSADY PRI POVOĽOVANÍ NAVRHOVANEJ ČINNOSTI ALEBO JEJ ZMENY, RESP. PCI PROJEKTU VO VZŤAHU K POSUDZOVANIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

I. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

I.1 Zhrnutie Nariadenia, vysvetlenie pojmov a povinností pre realizátora PCI projektu

Nariadenie upravuje v kapitole III. „**prioritný štatút**“ PCI projektov (čl. 7), organizáciu postupu vydania povolenia vrátane určenia **príslušného orgánu** pre PCI projekty a vydanie **komplexného rozhodnutia** podľa jednej z troch schém (čl. 8), požiadavky na transparentnosť a účasť verejnosti (čl. 9) a postup vydania povolenia vrátane dĺžky trvania konaní – A) konanie pred podaním žiadosti a B) zákonné povoľovacie konanie (čl. 10).

Prioritný štatút PCI projektov (čl. 7)

„Prioritný štatút“ PCI projektov znamená, že projektom sa priznáva štatút najvyššieho významu, aký je vo vnútroštátnej legislatíve priznávaný. V podmienkach SR budú konať realizátori PCI projektov a všetky príslušné orgány tak, aby sa spisy vybavovali čo najrýchlejšie v rámci osobitných predpisov. Európska komisia („ďalej len Komisia“) vydala [usmernenie](#) na pomoc členským štátom pri určovaní vhodných legislatívnych a nelegislatívnych opatrení na zjednodušenie postupov posudzovania vplyvov energetickej infraštruktúry na životné prostredie a na zabezpečenie jednotného uplatňovania postupov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vyžadovaných podľa práva Únie pre PCI projekty.

Organizácia postupu vydania povolenia a príslušný orgán pre PCI projekty (čl. 8)

Každý členský štát určí jeden **príslušný orgán**, ktorý zodpovedá za uľahčovanie a koordináciu postupu vydania povolenia pre PCI projekty. Iba jeden orgán zodpovedá za PCI projekt, **je jediným kontaktným miestom pre realizátora PCI projektu** v procese vedúcom ku komplexnému rozhodnutiu pre daný projekt a **koordinuje** predkladanie všetkých dôležitých dokumentov a informácií.

MH SR je príslušným orgánom pre PCI projekty podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontaktný údaj príslušného orgánu pre PCI projekty:

Sekcia energetiky

MH SR

Mlynské nivy 44/a

827 15 Bratislava 212

E-mail: pci@economy.gov.sk

tel.: +421 2 4854 3904, 7044

V SR je uplatnená **schéma založená na spolupráci**, kde MH SR koordinuje prijatie **komplexného rozhodnutia**. MH SR po konzultáciách s ďalšími **dotknutými orgánmi** (ktorými sú MŽP SR pre konanie „A“ a Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu pre konanie „B“), podľa vhodnosti v súlade so všeobecnými právnymi predpismi a bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v súlade s čl. 10 Nariadenia, stanoví pre každý jednotlivý prípad (PCI projekt) vhodnú **lehotu**, v rámci ktorej sa vydajú jednotlivé rozhodnutia. Zároveň **monitoruje**, či dotknuté orgány dodržiavajú určené lehoty.

Transparentnosť a účasť verejnosti (čl. 9)

MH SR, prípadne v spolupráci s ostatnými dotknutými orgánmi, uverejní **príručku postupov pre vydávanie povolení** vzťahujúcu sa na PCI projekty. Príručka sa v prípade potreby aktualizuje a sprístupní verejnosti. Príručka musí obsahovať prinajmenšom informácie uvedené v prílohe VI bode 1 Nariadenia. Príručka nie je právne záväzná, môže sa však odvolávať na príslušné právne ustanovenia alebo ich citovať.

V orientačnej lehote troch mesiacov od začatia postupu vydania povolenia (podľa čl. 10 ods. 1 písm. a) Nariadenia) **realizátor PCI projektu** vypracuje a MH SR predloží **konceptiu účasti verejnosti v nadväznosti na postup upravený v príručke a v súlade s usmerneniami** (Príloha VI, bod 4 Nariadenia). MH SR buď požiada o úpravy, alebo koncepciu účasti verejnosti do troch mesiacov schváli.

Príloha VI, bod 4 Nariadenia:

4. Koncepcia účasti verejnosti zahŕňa prinajmenšom informácie o:

- a) dotknutých a oslovených zúčastnených stranách;
- b) predpokladaných opatreniach vrátane navrhovaných všeobecných lokalít a termínov vyčlenených zasadnutí;
- c) harmonograme;
- d) ľudských zdrojoch pridelených na príslušné úlohy.

Realizátor PCI projektu v súlade so všeobecnými právnymi predpismi, uskutoční najmenej jednu **verejnú konzultáciu** pred predložením konečnej a úplnej žiadosti MH SR (čl. 10 ods. 1 písm. a) Nariadenia). Uvedená konzultácia musí splniť všetky znaky opísané ustanoveniami Prílohy VI, najmä ustanovenia v rámci bodu 5 prílohy a zásady uvedené v bode 3 prílohy, pričom **musí byť vykonaná nad rámec konzultácií v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie**. Realizátor PCI projektu pred predložením žiadosti vypracuje **správu**, ktorá zhrnie výsledky činností týkajúce sa zapojenia verejnosti vrátane činností, ktoré sa uskutočnili pred začatím postupu vydania povolenia. Realizátor PCI projektu predloží uvedenú správu spolu so žiadosťou MH SR. V komplexnom rozhodnutí by mali byť výsledky zohľadnené.

Príloha VI, bod 5 Nariadenia:

5. V súvislosti s verejnou konzultáciou, ktorá sa má uskutočniť pred predložením žiadosti, príslušné strany prinajmenšom:

- a) uverejnia v elektronickej a, v príslušných prípadoch, v tlačenej podobe informačný leták v rozsahu maximálne 15 strán s jasným a stručným prehľadom obsahujúcim opis, účel a predbežný harmonogram vývojových krokov PCI projektu, údaje o národnom pláne rozvoja sústavy/siete, zvažovaných alternatívnych trasách, typoch a charakteristikách potenciálneho vplyvu vrátane vplyvu cezhraničného charakteru a prípadných zmierňujúcich opatrení, pričom takýto informačný leták sa má uverejniť pred začiatkom konzultácie a má obsahovať zoznam webových adries webového sídla PCI projektu, platformu transparentnosti zriadenú Komisiou a príručku postupov;
- b) uverejnia informácie o konzultácii na webovom sídle PCI projektu, na informačných tabuliach úradov miestnej správy a aspoň v jednom alebo, v relevantných prípadoch, v dvoch miestnych médiách;
- c) písomne alebo elektronicke prizvú príslušné dotknuté zainteresované strany, združenia, organizácie a skupiny na špecializované zasadnutia, počas ktorých sa obavy prerokujú.

Realizátor PCI projektu vytvorí a pravidelne aktualizuje **internetovú stránku** s príslušnými informáciami o projekte spoločného záujmu, ktorá obsahuje odkaz na internetovú stránku Európskej komisie a spĺňa požiadavky stanovené v bode 6 Prílohy VI. Dôvernoscť citlivých

obchodných informácií musí byť zachovaná. Realizátori PCI projektu tiež uverejnia príslušné informácie s pomocou iných vhodných informačných prostriedkov, ku ktorým má verejnosť otvorený prístup.

Príloha VI, bod 6 Nariadenia:

6. Webová stránka PCI projektu sprístupní prinajmenšom:

- a) dátum poslednej aktualizácie webového sídla PCI projektu;
- b) preklady obsahu sídla do všetkých jazykov členských štátov, ktorých sa PCI projekt týka, alebo na ktoré má PCI projekt významný cezhraničný vplyv v súlade s bodom 1 prílohy IV;
- c) informačný leták uvedený v bode 5 aktualizovaný o najnovšie údaje o PCI projekte;
- d) netechnické a pravidelne aktualizované zhrnutie, ktoré odráža súčasný stav PCI projektu vrátane geografických informácií a ktoré v prípade aktualizácií jasne uvádza zmeny oproti predchádzajúcim verziám;
- e) plán realizácie stanovený v článku 5 ods. 1 aktualizovaný o najnovšie údaje o PCI projekte;
- f) finančné prostriedky, ktoré Únia vyčlenila a vyplatila na daný projekt;
- g) plánovanie PCI projektu a verejných konzultácií, ktoré jasne uvádza termíny a miesta verejných konzultácií a vypočutí a predpokladané témy relevantné pre tieto vypočutia;
- h) kontaktné údaje na účely získania dodatočných informácií alebo dokumentov;
- i) kontaktné údaje na účely vyjadrenia pripomienok a námietok počas verejných konzultácií.

Postup a dĺžka trvania vydania povolenia (čl. 10)

Postup vydania povolenia sa skladá z dvoch konaní:

A) konanie pred podaním žiadosti, vymedzené ako doba medzi začatím postupu vydávania povolení a doručením predložených dokumentov žiadosti MH SR, sa uskutoční v orientačnej lehote dvoch rokov. Toto konanie zahŕňa vypracovanie všetkých environmentálnych správ, ktoré majú realizátori PCI projektu vypracovať. Podrobnosti postupu pre konanie A) vo vzťahu k PCI projektom upravuje kapitola ČASŤ A – KONANIE PRED PODANÍM ŽIADOSTI tejto príručky.

Pre účely začatia postupu vydania povolenia realizátori PCI projektu zašlú PCI projekt príslušnému orgánu dotknutých členských štátov v písomnej podobe spolu s dostatočne podrobným opisom projektu. MH SR najneskôr do 3 mesiacov po doručení oznámenia **uzná oznámenie** v písomnej podobe aj v mene ostatných dotknutých orgánov alebo ho v písomnej podobe zamietne, ak sa domnieva, že daný projekt nie je dostatočne zrelý na začatie postupu vydania povolenia. V prípade zamietnutia príslušný orgán svoje rozhodnutie zdôvodní aj v mene ostatných dotknutých orgánov. **Dátum podpisu uznania oznámenia MH SR slúži ako dátum začatia postupu vydania povolenia.** Ak ide o dva alebo viac členských štátov, dátum prijatia posledného oznámenia príslušným dotknutým orgánom slúži ako dátum začatia postupu vydania povolenia;

B) zákonné povoľovacie konanie, vymedzené ako doba od dátumu prevzatia predloženej žiadosti do prijatia komplexného rozhodnutia, **neprekročí 18 mesiacov**. Členské štáty môžu stanoviť kratšiu lehotu, ak to považujú za vhodné. Podrobnosti postupu pre konanie B) vo vzťahu k projektom PCI upravuje kapitola ČASŤ B – ZÁKONNÉ POVOĽOVACIE KONANIE tejto príručky.

Dĺžka trvania oboch konaní neprekročí 3 roky a šesť mesiacov. Ak sa však MH SR domnieva, že jedno alebo obe z týchto konaní v rámci postupu vydania povolenia nebudú dokončené pred lehotami stanovenými v čl. 10 ods. 1 Nariadenia, môže pred ich uplynutím individuálne rozhodnúť o predĺžení jednej alebo oboch týchto lehôt maximálne o 3 mesiace spoločne pre obe konania. V uvedenom prípade MH SR ako príslušný orgán informuje dotknutú regionálnu **skupinu** (ďalej aj ako „skupina“ v zmysle čl. 3 ods. 1 Nariadenia) a predloží jej opatrenia, ktoré sa prijali alebo budú prijaté s cieľom čo najskôr ukončiť postup vydania povolenia. Skupina môže MH SR požiadať, aby jej pravidelne podávalo správu o pokroku dosiahnutom v tomto ohľade.

Konanie pred podaním žiadosti zahŕňa nasledujúce kroky:

a) Hneď ako je to možné a **najneskôr do 6 mesiacov od oznámenia MH SR** na základe kontrolného zoznamu uvedeného v bode 1 písm. e) Prílohy VI a v úzkej spolupráci s inými dotknutými orgánmi a prípadne na základe návrhu realizátora PCI projektu **určí rozsah správ a dokumentácie** a úroveň podrobnosti informácií, ktoré má predložiť realizátor PCI projektu ako **súčasť žiadosti o komplexné rozhodnutie**. MH SR zohľadní v postupe vydávania povolení všetky platné štúdie a povolenia alebo oprávnenia vydané pre daný projekt na zozname Únie pred tým, ako PCI projekt vstúpil do postupu vydávania povolení, a nevyžadujú si duplicitné štúdie a povolenia alebo oprávnenia.

b) MH SR v úzkej spolupráci s realizátorom PCI projektu a inými dotknutými orgánmi a s prihliadnutím na výsledky činností vykonávaných podľa Nariadenia (čl. 10 ods. 6 písm. b)) vypracuje **podrobný harmonogram postupu vydania povolenia** v súlade s usmerneniami stanovenými v Prílohe VI, bod 2.

V prípade PCI projektov prekračujúcich hranice medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi príslušné orgány dotknutých členských štátov vypracujú spoločný rozpis, v ktorom schvália zladenie svojich harmonogramov. V prípade, že jedna časť projektu prekračujúceho hranice medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi je vo vyššom štádiu vyspelosti ako časť projektu nachádzajúca sa v susednom štáte, táto skutočnosť by nemala viesť k pozdržaniu vyspelejšej časti projektu.

c) **MH SR** po prijatí návrhu dokumentácie žiadosti v prípade potreby a aj v mene ostatných dotknutých orgánov ďalej požiada, aby realizátor PCI projektu predložil chýbajúce informácie, týkajúce sa požadovaných prvkov uvedených v písmene a). MH SR do 3 mesiacov od doručenia úplnej žiadosti písomne potvrdí **prijatie žiadosti** na preskúmanie. O dodatočné informácie možno požiadať len v prípadoch odôvodnených novými okolnosťami.

Realizátor PCI projektu zabezpečí, aby žiadosť bola úplná a mala príslušnú kvalitu a čo najskôr v priebehu postupu pred podaním žiadosti k nej získa stanovisko MH SR. Realizátor PCI projektu v plnej miere spolupracuje s MH SR s cieľom dosahovať plnenie lehôt stanovené v Nariadení.

I.2 Význam procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie

Účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie (*Environmental Impact Assessment, EIA*) podľa zákona EIA je prevencia negatívnych dôsledkov rôznych ľudských aktivít na životné prostredie, vrátane zdravia. Uskutočňuje sa formou komplexného a odborného vyhodnotenia predpokladaných vplyvov strategických dokumentov počas ich prípravy a pred ich schválením a navrhovaných činností na životné prostredie ešte pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov. Realizačným výstupom

posúdenia je výber optimálneho variantu a návrh opatrení na elimináciu, resp. zníženie negatívnych vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností na ľudské zdravie a životné prostredie. Jedným z dôležitých princípov je účasť verejnosti v procese posudzovania vplyvov.

Zákon EIA je prostriedkom „komunikácie“ medzi environmentálnym zákonodarstvom a podnikateľskou sférou v komplexnom ponímaní. Týka sa tak posudzovania vplyvov strategických dokumentov (napr. územných plánov obcí), ako aj posudzovania vplyvov jednotlivých navrhovaných činností. Uplatňovanie zákona EIA v podmienkach SR je tiež základnou podmienkou pre financovanie projektov zo štrukturálnych fondov, príp. pre poskytnutie pôžičiek z bankového sektoru.

I.3 Právne predpisy posudzovania vplyvov na životné prostredie

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je v SR právne upravené:

- zákonom EIA, ktorý bol niekoľkokrát novelizovaný. Prijatie noviel zákona EIA si vyžiadali predovšetkým požiadavky zabezpečenia harmonizácie slovenských právnych predpisov s právnymi predpismi EÚ v oblasti posudzovania vplyvov a v neposlednej miere aj s aplikačnou praxou;
- vyhláškou MŽP SR č. 113 /2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie;
- zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“).

I.4 Predmet zákona EIA

Zákon EIA upravuje:

- a) postup odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov
 1. strategických dokumentov počas ich prípravy a pred ich schválením;
 2. navrhovaných činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov;
- b) pôsobnosť orgánov štátnej správy a pôsobnosť obcí pri posudzovaní vplyvov;
- c) práva a povinnosti účastníkov procesu posudzovania pri posudzovaní vplyvov.

Zákon EIA sa vzťahuje na strategickú investíciu alebo jej časť a na dopravnú infraštruktúru podľa osobitného predpisu, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Na druhej strane, zákon EIA sa nevzťahuje na:

- a) strategické dokumenty, ktorých jediným účelom je národná obrana, civilná ochrana, finančné alebo rozpočtové plány a programy;
- b) navrhované činnosti alebo ich zmeny, ktorých jediným účelom je obrana alebo reakcia na mimoriadnu udalosť podľa osobitného predpisu;
- c) navrhované činnosti alebo ich zmeny, ktorých jediným účelom je reakcia na inú mimoriadnu udalosť než podľa písmena b), v dôsledku ktorej môžu nastať na celom území SR významné škody a vláda SR rozhodne, že postup podľa tohto zákona by významne sťažil alebo znemožnil včasnú a riadnu reakciu na túto mimoriadnu udalosť.

I.5 Účastníci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie

Príslušnými orgánmi pre posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktorou je výstavba PCI projektu sú:

- **MŽP SR**, ktoré plní úlohu kontaktného bodu, ak ide o posudzovanie vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice a zároveň aj zabezpečuje posudzovanie vplyvov navrhovaných činností presahujúcich štátne hranice;
- **okresný úrad v sídle kraja;**
- **okresný úrad.**

V časti A - konanie pred podaním žiadosti – tejto príručky sa bude pod príslušným orgánom rozumieť v zmysle § 3 písm. k) zákona EIA jeden z vyššie uvedených orgánov.

Kontaktný údaj pre MŽP SR:

Ing. Katarína Jankovičová

Generálna riaditeľka sekcie posudzovania vplyvov na životné prostredie

E-mail: katarina.jankovicova@enviro.gov.sk

Telefón: +421 2 5956 2200

Kontaktné údaje krajín susediacich so SR (podľa webového sídla Dohovoru o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice, tzv. Dohovoru z Espoo, <http://www.unece.org/env/eia/welcome.html>):

Česká republika

Ms. Jitka Petráňová

EIA and SEA department

Ministry of the Environment

Vršovická 65

10010 Prague 10

Telephone: +420 267 122 974

E-mail: jitka.petranova@mzp.cz

Maďarská republika

Ms. Virág Pomozi

Adviser

Ministry of Rural Development

Kossuth Lajos tér 11

H-1055 Budapest

Telephone: +36 1 795 6131

E-mail: virag.pomozi@vm.gov.hu

Poľská republika

Ms. Marek Kajs

Deputy Director

Department of Environmental Impact Assessment

General Directorate for Environmental Protection

Wawelska St. 52/54

00-922 Warsaw

Telephone: +48 22 579 2105

E-mail: marek.kajs@gdos.gov.pl

Copy:

Ms. Paulina Filipiak

Senior Specialist

Department of Environmental Impact Assessment
Telephone: +48 22 579 2146
E-mail: paulina.filipiak@gdos.gov.pl

Rakúska republika

Ms. Waltraud Petek
Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management
Stubenbastei 5
A-1010 Vienna
Telephone: +43 1 51 522 2123
E-mail: waltraud.petek@lebensministerium.at

Copy:

Ms. Ursula Platzer-Schneider
Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management
General Environmental Policy Dept. / Plant-related Environmental Protection
Telephone: +43 1 51 522 2115
E-mail: ursula.platzer-schneider@lebensministerium.at

Kontaktné údaje realizátorov PCI projektov:

eustream, a.s.

Mr. Tomáš Matula
Riaditeľ riadenia aktív/Director of Asset Management
Votrubova 11/A,
821 09 Bratislava
Email: tomas.matula@eustream.sk
Mobile : +421 905 998 237
tomas.matula@eustream.sk, www.eustream.sk
www.eustream.sk

Slovenské elektrárne, a.s.

Mr. Róbert Jambrich
Manažér pre medzinárodné vzťahy. EÚ záležitosti a životné prostredie / Manager of International Relations, EU Affairs and Environment
Pribinova 40
811 09 Bratislava
Email: Robert.Jambrich@seas.sk
Mobile: +421 910 673 303
www.seas.sk

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.

Mrs. Magdaléna Brachová,
Vedúci odboru medzinár. kontrakt. a financovania / Head of International Contracts and Finance
Mlynské nivy 59/A
824 84 Bratislava 26
Email: Magdalena.Brachova@sepsas.sk
Tel: +421250692601
Mobile: +421 918 928 415
www.sepsas.sk

Západoslovenská distribučná, a.s.

Mr. Tomáš Šipoš

Vedúci regulácie/Head of Regulation
Čulenova 6
816 47 Bratislava
Email: tomas.sipos@zsdis.sk
Mobile: +421 918 718 208
Tel: +421 2 5061 2441
www.zsdis.sk

NAFTA a.s.
Mr. Michal Čižnár
Projektový manažér/Project manager
Plavecký Štvrtok č. 900,
900 68 Plavecký Štvrtok
Email: michal.ciznar@nafta.sk
Mobile: + 421 905 835 175 ||
Tel: +421 2 4024 2546
www.nafta.sk

Kontaktné údaje príslušného orgánu pre PCI projekty:

MH SR
Odbor medzinárodných vzťahov v energetike
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212
Email: pci@mhsr.sk
Tel: +421 2 4854 1846

Navrhovateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má záujem realizovať navrhovanú činnosť alebo jej zmenu vyžadujúcu si povolenie. **V prípade PCI projektov je navrhovateľom realizátor PCI projektu.**

Rezortný orgán je ústredný orgán štátnej správy, do pôsobnosti ktorého patrí navrhovaná činnosť alebo jej zmena. **V prípade PCI projektov je rezortným orgánom MH SR.**

Dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti, jej zmeny alebo ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu. **V prípade PCI projektov môžu byť dotknuté orgány identifikované *ad hoc*.**

Dotknutá obec je obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, alebo ktorej územie môže byť zasiahnuté vplyvom navrhovanej činnosti, alebo jej zmeny. **V prípade PCI projektov budú dotknuté obce identifikované *ad hoc*.**

Povoľujúci orgán je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. **V prípade PCI projektov môže byť povolojúci orgán identifikovaný *ad hoc*.**

Verejnoscť je jedna fyzická osoba, právnická osoba alebo viac fyzických osôb, alebo právnických osôb, ich organizácie alebo skupiny.

Dotknutá verejnoscť je verejnoscť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna

organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone EIA má záujem na takom konaní.

Odborne spôsobilá osoba je podľa zákona EIA fyzická osoba alebo právnická osoba evidovaná v zozname MŽP SR, ktorú obstarávateľ alebo navrhovateľ môže požiadať o vypracovanie oznámenia, zámeru, správy o hodnotení strategického dokumentu a správy o hodnotení navrhovanej činnosti. Odborne spôsobilá osoba vykonáva svoju činnosť na základe osvedčenia o odbornej spôsobilosti (ďalej len „osvedčenie“) vydaného MŽP SR.

Strana pôvodu je štát, na ktorého území sa navrhuje vykonávať navrhovanú činnosť, alebo jej zmenu ktorá môže mať značne nepriaznivý vplyv presahujúci štátne hranice.

Dotknutá strana je štát, ktorý môže byť dotknutý značne nepriaznivým vplyvom navrhovanej činnosti presahujúcim štátne hranice.

I.6 Hlavné zmeny pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie v súvislosti s vykonávaním Nariadenia

Ako už bolo uvedené vyššie, za príslušný orgán pre PCI projekty bolo určené MH SR a za spôsob vydávania komplexného rozhodnutia podľa Nariadenia bola zvolená „schéma založená na spolupráci“. Toto riešenie umožňuje MH SR formálne delegovať právomoci na vydávanie povolení na orgány, ktoré sú kompetentné vydávať takéto rozhodnutia, pričom si nevyžaduje dodatočné finančné nároky v podobe prijatia nových zamestnancov.

Príslušným orgánom pre prvé konanie, primárne určené pre vypracovanie všetkých environmentálnych správ, je MŽP SR, okresný úrad v sídle kraja alebo okresný úrad. MH SR bude mať v tomto procese kontrolnú funkciu.

Základným dokumentom pre začiatok prvého konania v zmysle čl. 10 ods. 1 písm.

a) Nariadenia je príslušná dokumentácia vyplývajúca zo zákona EIA v závislosti od typu konania (zist'ovacie konanie/povinné hodnotenie). Realizátor PCI projektu po vypracovaní dokumentácie ju predloží MŽP SR a MH SR. V podmienkach SR sa považuje predloženie vypracovanej dokumentácie príslušnému orgánu za naplnenie povinnosti podľa čl. 10 ods. 1 písm. a) Nariadenia, t.j. zaslanie „projektu“, nakoľko ide o prvú dokumentáciu, ktorú predkladá realizátor PCI projektu MH SR. **Kontrolná úloha MH SR ako príslušného orgánu pre PCI projekty bude spočívať v kontrole dodržiavania lehôt, v prípade možných zdržaní zasadne spoločná pracovná skupina zložená zo zástupcov MH SR a MŽP SR s cieľom hľadania riešení a vykonanie čo najrýchlejšej nápravy s cieľom dodržania lehôt stanovených Nariadením. Keďže MŽP SR vykonávalo funkciu príslušného orgánu pre vypracovanie environmentálnych správ doposiaľ a má v tejto oblasti najlepšie skúsenosti, bude túto funkciu bezo zmeny vykonávať nad'alej aj pri PCI projektoch.**

PCI projekty, ktoré svojím charakterom a rozsahom podliehajú konaniu podľa zákona EIA, sa budú vykonávať automaticky bez nutnosti dodatočnej zmeny zákona EIA. Na tomto mieste je však potrebné uviesť, že podľa zákona EIA **je výsledok posudzovania vplyvov činnosti na životné prostredie pre realizátora PCI projektu záväzný pre ďalšie povoľovacie konanie.**

Dôležitou zmenou a povinnosťou pre realizátora PCI projektu, alebo v spolupráci s MH SR, je uskutočniť najmenej jednu verejnú konzultáciu pred predložením konečnej a úplnej žiadosti MH SR podľa čl. 10 ods. 1 písm. a) Nariadenia, a to nad rámec konzultácii v rámci konania podľa zákona EIA.

II. POSUDZOVANIE VPLYVOV NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ

Účelom konania podľa zákona EIA je zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaných činností na životné prostredie; objasniť a porovnať výhody a nevýhody navrhovanej činnosti vrátane jej variantov, a to aj v porovnaní s nulovým variantom; určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia a získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činností podľa osobitných predpisov.

II.1 Predmet posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu na životné prostredie

Predmetom konania podľa zákona EIA sú činnosti uvedené v zozname navrhovaných činností, ktorý tvorí Prílohu č. 8 zákona EIA a medzi ktoré patria aj PCI projekty. Jednotlivé navrhované činnosti majú ustanovené prahové hodnoty, ktoré určujú postup vzťahujúci sa k činnosti. Zoznam navrhovaných činností je rozdelený na dve časti: **(i) v časti A** sú uvedené prahové hodnoty pre činnosti, ktoré vždy podliehajú posudzovaniu vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, tzv. **povinnému hodnoteniu**, a pre ktoré je podľa § 54 ods. 2 písm. k) zákona EIA **príslušným orgánom MŽP SR**; **(ii) v časti B** sú uvedené prahové hodnoty pre činnosti podliehajúce zisťovaciemu konaniu, pre ktoré je podľa § 56 písm. b) zákona EIA **príslušným orgánom okresný úrad**.

V rámci PCI projektov, ktoré dosahujú prahové hodnoty spadajúce do kategórie 2. Energetický priemysel Prílohy č. 8 zákona EIA, vykonáva úlohu rezortného orgánu MH SR.

II.2 Kroky procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu na životné prostredie (začiatok konania A)

Povinné hodnotenie pozostáva z nasledujúcich krokov:

1. zámer a jeho pripomienkovanie;
2. rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti a časový harmonogram;
3. správa o hodnotení činnosti a jej pripomienkovanie;
4. verejné prerokovanie navrhovanej činnosti;
5. odborný posudok k navrhovanej činnosti;
6. záverečné stanovisko;
7. povoľovacie konanie a realizácia navrhovanej činnosti.

Konanie pred podaním žiadosti, ktoré sa vzťahuje na obdobie medzi začiatkom postupu vydávania povolení a doručením predložených dokumentov žiadosti MH SR, sa uskutoční v orientačnej lehote 24 mesiacov. **Toto obdobie slúži na vypracovanie všetkých správ týkajúcich sa vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Začína sa zaslaním dokumentácie príslušnému orgánu a končí sa vydaním rozhodnutia podľa § 37 alebo § 29 zákona EIA.** V prípade, že navrhovaný PCI projekt spĺňa kritéria uvedené v Prílohe č. 8 časti B, resp. v časti A ale je realizovaná výhradne alebo najmä na účel rozvoja a testovania nových metód, **môže byť predmetom zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo zmeny navrhovanej činnosti.**

1. Zámer a jeho pripomienkovanie

Proces posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti začína predložením zámeru na príslušný orgán. Tento dokument je prístupný širokej verejnosti počas celého procesu posudzovania vplyvov, a preto musí mať dostatočnú výpovednú hodnotu zrozumiteľnú pre široké spektrum obyvateľstva.

Účelom zámeru je poskytnúť prvé informácie o navrhovanej činnosti plánovanej v danom území a informácie o samotnom území. Zámer by mal preto obsahovať okrem formálnych náležitostí **informácie o základnej charakteristike navrhovanej činnosti, z ktorých vyplynie, aké budú jej predpokladané vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.** Dôraz sa kladie najmä na posúdenie, do akej miery sa zvýši celková antropogénna záťaž, či sa zhorší kvalita životného prostredia a do akej miery bude navrhovaná činnosť pre územie environmentálnym prínosom. Zámer musí byť vypracovaný podľa § 22 ods. 4 a 5 zákona EIA. Podrobnosti o obsahu a štruktúre zámeru obsahuje príloha č. 9 zákona EIA. **Predložený zámer musí podľa § 22 ods. 1 zákona EIA obsahovať nulový variant stavu,** ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti nerealizovala **a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti.**

Nulový variant predstavuje súčasný stav a jeho prípadný vývoj. Pod variantným riešením navrhovanej činnosti sa rozumie také riešenie, ktorým sa zabezpečí rovnaké splnenie stanoveného cieľa s použitím rôznych technických, technologických alebo lokalizačných riešení, prípadne návrhom rôznych ochranných opatrení, doby realizácie a pod. **Nie vždy vhodný variant z ekonomického hľadiska je aj najvhodnejší z hľadiska ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva.**

Pre navrhovanú činnosť, ktorej predmetom je **líniová stavba,** je navrhovateľ povinný doručiť príslušnému orgánu zámer podľa § 22 ods. 1 zákona EIA, ktorý okrem náležitostí podľa odsekov 3 až 5 obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a **najmenej dva realizačné varianty navrhovanej činnosti.**

Príslušný orgán na základe žiadosti navrhovateľa môže vo výnimočnom **prípade upustiť do 30 dní od doručenia žiadosti od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti najmä vtedy, ak nie je k dispozícii iná lokalita, alebo ak pre navrhovanú činnosť neexistuje iná technológia.**

Na vypracovanie zámeru sa vyžaduje vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore zodpovedajúcom odboru činnosti alebo oblasti činnosti uvedenej vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom podľa § 62 ods. 8 zákona EIA. Za vypracovanie zámeru je zodpovedný realizátor PCI projektu, ktorý podpisom potvrdí, že informácie uvedené v zámere sú pravdivé.

Navrhovateľ predloží príslušnému orgánu zámer písomne a elektronicky a zároveň sa vopred dohodne s príslušným orgánom na potrebnom počte písomných vyhotovení pre dotknuté obce. **Celé znenie dokumentácie musí byť zverejnené na webovom sídle realizátora PCI projektu, ako aj na webovom sídle a úradnej tabuli príslušného orgánu.**

Podľa Prílohy č. 9 zákona EIA má zámer obsahovať:

- **základné údaje o navrhovateľovi,** resp. o realizátorovi PCI projektu;
- **základné údaje o navrhovanej činnosti,** resp. o PCI projekte – názov, účel, užívateľ, charakter navrhovanej činnosti (nová činnosť, zmena činnosti a pod.), miesto realizácie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo), prehľadnú situáciu umiestnenia navrhovanej činnosti, termín začatia, ukončenia činnosti a prevádzky navrhovanej činnosti, stručný opis technického a technologického riešenia, zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite,

celkové náklady, zoznam dotknutých obcí, dotknutý samosprávny kraj, názov dotknutého povoľujúceho orgánu a rezortného orgánu, druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov a vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice;

- **základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia;**
- **základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti, resp. PCI projektu na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie** - požiadavky na vstupy, údaje o výstupoch, posúdenie dopadov na zdravotný stav obyvateľstva, údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, hodnotenie zdravotných rizík, údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia, posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia, predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice, vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území, ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti, opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi, ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov;
- **porovnanie variantov navrhovanej činnosti, resp. PCI projektu a návrh optimálneho variantu** - tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu, výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty, zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu;
- **mapovú a inú obrazovú dokumentáciu;**
- **doplňujúce informácie k zámeru** - zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov, zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru, ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie;
- **miesto a dátum vypracovania zámeru;**
- **potvrdenie správnosti údajov** - spracovateľa zámeru, potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Predložený zámer, ktorý nemá potrebné náležitosti uvedené v § 22 ods. 4 a 5 zákona EIA, **vráti** príslušný orgán do siedmich pracovných dní navrhovateľovi na doplnenie a určí rozsah a lehotu jeho doplnenia.

Príslušný orgán zverejní bezodkladne prostredníctvom svojho webového sídla zámer a oznámenie o predložení zámeru, ktoré obsahuje základné údaje o navrhovanej činnosti a základné údaje o navrhovateľovi. Základnými údajmi o navrhovanej činnosti sú názov, miesto realizácie, predmet činnosti a základnými údajmi o navrhovateľovi sú názov, adresa alebo sídlo navrhovateľa. **V prípade veľkého počtu obcí príslušný orgán môže určiť, ktorým vybraným obciam zašle zámer, a ostatným dotknutým obciam oznámi, kde bude zámer k nahliadnutiu.** Tieto obce však nestrácajú charakter dotknutej obce.

Dotknutá obec do troch pracovných dní od doručenia zámeru alebo oznámenia informuje o ňom verejnou spôsobom v mieste obvyklým a zároveň oznámi, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť, v akej lehote môže verejnou podávať pripomienky a miesto,

kde sa môžu pripomienky podávať. Zámer musí byť verejnosti sprístupnený najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení.

Rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec doručia písomné stanoviská k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od jeho doručenia; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.

Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle MŽP SR alebo od zverejnenia oznámenia podľa § 23 ods. 3 zákona EIA. Písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce. Na stanovisko doručené po lehote príslušný orgán neprihliada. Dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť.

Účast' verejnosti a dotknutej verejnosti v konaní

Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o:

- tom, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena podlieha posudzovaniu vplyvov;
- svojej právomoci na vydanie rozhodnutia k navrhovanej činnosti alebo jej zmene a o povoľujúcom orgáne;
- tom, že od povoľujúceho orgánu a príslušného orgánu možno získať informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ktorá je predmetom konania;
- povoleniach potrebných na realizáciu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny;
- odbornom stanovisku podľa § 18 ods. 1 písm. g), zámere podľa §§ 22 a 23, rozsahu hodnotenia podľa § 30 a správe o hodnotení činnosti podľa § 31 zákona EIA;
- čase, mieste a spôsobe, ktorým sa relevantné informácie sprístupnia verejnosti vrátane informácie o konaní verejného prerokovania;
- podrobnostiach zabezpečenia účasti verejnosti v konaní vrátane informácií o povoľujúcom orgáne, ktorému možno zasielať pripomienky alebo otázky, a o podrobnostiach o lehote na zaslanie pripomienok alebo otázok;
- praktických informáciách o prístupe k správnomu konaniu a súdnemu konaniu podľa tohto zákona, najmä o prístupe verejnosti k opravným prostriedkom pred správnym orgánom a pred súdom a určenie štádia konania, v ktorom možno napadnúť rozhodnutia, skutky alebo nečinnosť;
- iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.

2. Rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a časový harmonogram

Rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a jeho časový harmonogram určí príslušný orgán na základe prerokovania s navrhovateľom, resp. realizátorom PCI projektu, ak je to potrebné, aj s povoľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a s ostatnými účastníkmi konania.

Príslušný orgán **písomne upovedomí** navrhovateľa, povoľujúci orgán, rezortný orgán, dotknutý orgán, dotknutú obec a ostatných účastníkov konania o termíne a mieste prerokovania, ktoré sa uskutoční do 15 dní od:

- uplynutia lehoty podľa § 23 ods. 4, ak ide o skutočnosti uvedené v § 18 ods. 1 písm. a), d) a h);
- vydania rozhodnutia v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 14, ak ide o skutočnosti uvedené v § 18 ods. 1 písm. b), c), e) a f);

- od doručenia odborného stanoviska podľa § 18 ods. 1 písm. g) a podkladov týkajúcich sa navrhovanej činnosti navrhovateľom;
- vydania rozhodnutia podľa § 19 ods. 1.

Príslušný orgán zverejní rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny prostredníctvom svojho webového sídla a bezodkladne ho zašle rezortnému orgánu, povolujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a dotknutej verejnosti. Príslušný orgán bezodkladne zašle rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny navrhovateľovi spolu so stanoviskom, ktoré bolo podkladom k vydaniu rozsahu hodnotenia.

V harmonograme sa určí časová postupnosť a podľa potreby aj lehoty jednotlivých etáp hodnotenia. **Platnosť rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny**, určeného podľa § 30 ods. 1 zákona EIA, **je tri roky od jeho určenia**, ak sa v harmonograme neurčí inak.

Navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu v spolupráci s dotknutou obcou bezodkladne informuje verejnosť o určenom rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a jeho harmonograme spôsobom v mieste obvyklým.

Pri určení rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny sa prihliada najmä na **identifikáciu kľúčových problémov, ktoré by mali byť detailne popísané a posúdené s ohľadom na druh a významnosť vplyvov**.

Ak sú údaje uvedené v zámere podľa § 22 zákona EIA postačujúce vzhľadom na charakter, rozsah a vplyvy navrhovanej činnosti, môže príslušný orgán v spolupráci s rezortným orgánom a povolujúcim orgánom určiť, že **správu o hodnotení činnosti nie je potrebné vypracúvať**; o tejto skutočnosti príslušný orgán v lehote podľa § 30 ods. 1 zákona EIA informuje navrhovateľa, povolujúci orgán, rezortný orgán, dotknutý orgán, dotknutú obec a dotknutú verejnosť a zároveň túto informáciu zverejní na svojom webovom sídle. V takomto prípade musí byť však zámer vypracovaný osobou s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v odbore činnosti alebo oblasti činnosti uvedenej vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom podľa § 62 ods. 8 zákona EIA.

3. Správa o hodnotení činnosti a jej pripomienkovanie

Navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu po určení rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení činnosti na životné prostredie a uvedie v nej výsledok hodnotenia vplyvu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny. **Cieľom správy o hodnotení činnosti** je podrobne a komplexne vyhodnotiť predpokladané závažné dopady na jednotlivé zložky životného prostredia, na scenériu krajiny, na zdravie a pohodu obyvateľov a kultúrne pamiatky. Jej **účelom**, ako ďalšieho kroku procesu posudzovania vplyvov, je poskytnúť informácie o navrhovanej činnosti vrátane jej variantov, vplyvov každého z variantov na životné prostredie a ich porovnanie s nulovým variantom, a navrhnúť opatrenia na vylúčenie alebo zníženie ich nepriaznivých vplyvov.

Šírka „záberu“ problematiky, ktorá má byť posudzovaná, má byť určená rozsahom hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a navrhovateľ je povinný daný rozsah dodržať. Je žiaduce počas vypracovávania správy o hodnotení činnosti zapracovávať vlastné zistenia riešiteľov a taktiež priebežné informácie od obyvateľov, miestnych znalcov a od miestnej štátnej správy v dotknutom území.

Všeobecný rozsah pre vypracovanie správy o hodnotení činnosti je daný **Prílohou č. 11 zákona EIA**, kde sú uvedené jednotlivé požiadavky pre vyhodnotenie. Tieto je potrebné vyhodnotiť aj v prípade, keď sa predpokladá alebo je zrejmé, že navrhovaná činnosť či jej zmena nebude mať vplyv na niektorú zložku životného prostredia. Je taktiež potrebné uviesť aj skutočnosť, že nie sú o danom vplyve informácie alebo nie sú dostupné. Vyhodnotenie dokazuje, že sa navrhovateľ daným možným dopadom zaoberal.

Správa o hodnotení činnosti obsahuje:

- základnú charakteristiku navrhovanej činnosti alebo jej zmeny;
- charakteristiku súčasného stavu životného prostredia územia, na ktorom sa má činnosť alebo jej zmena realizovať, ako aj územia, ktoré bude navrhovanou činnosťou alebo jej zmenou ovplyvnené;
- hodnotenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie a zdravie ľudí;
- porovnanie vhodných variantov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu;
- návrhy opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny v etape realizácie, prevádzky a ukončenia prevádzky na životné prostredie a zdravie ľudí;
- všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie informácií uvedených v písmenách a) až e);
- vyhodnotenie pripomienok doručených k zámeru;
- náležitosti uvedené v Prílohe č. 11.

Vzhľadom na to, že dokument tohto druhu zahŕňa informácie z rôznych oblastí, pričom je určený širokému čitateľskému okruhu od laikov cez odbornú verejnosť až po špecializované orgány štátnej správy a odborníkov, je vhodné, aby bol spracovaný **zrozumiteľne a dostatočne názorne popisoval konkrétne dopady navrhovanej činnosti na zložky životného prostredia a obyvateľstvo**. Obohatenie správy o hodnotení činnosti môže priniesť vhodná fotodokumentácia, počítačovou grafikou vytvorené predpokladané zmeny v území, mapové prílohy a situačné mapy. Veľmi účinné je tabuľkové vyhodnotenie jednotlivých dopadov a ich závažnosť.

Záver správy o hodnotení činnosti vyúsťuje do návrhu environmentálne prijateľného variantu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny s návrhom príslušných opatrení na elimináciu alebo aspoň zmiernenie predpokladaných negatívnych dopadov.

Navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu vypracovanú **správu o hodnotení činnosti a záverečné zhrnutie predloží príslušnému orgánu** v listinnom vyhotovení a elektronicky, v potrebnom počte. **Neúplnú správu o hodnotení činnosti vráti** príslušný orgán bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 7 pracovných dní navrhovateľovi na doplnenie, pričom určí rozsah jej doplnenia. **V opačnom prípade príslušný orgán zahájí proces oboznamovania, resp. pripomienkovania** správy o hodnotení činnosti.

Príslušný orgán do 7 dní od doručenia správy o hodnotení činnosti zašle túto správu na zaujatie stanoviska povolujuúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutému orgánu, a dotknutým obciam a mimovládnej organizácii podporujúcej ochranu životného prostredia, ak podala podnet podľa § 19 zákona EIA, a ak ide o navrhovanú činnosť alebo jej zmenu. Príslušný orgán zároveň bezodkladne zverejní správu na svojom webovom sídle.

Ak príslušný orgán určí, že z dôvodu veľkého počtu dotknutých obcí bude správa o hodnotení činnosti na nahliadnutie len v ním vybraných obciach podľa § 23 ods. 2 zákona EIA, oboznámi s tým v lehote podľa § 33 ods. 1 zákona EIA aj ostatné dotknuté obce a zároveň im

doručí všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie uvedené v Prílohe č. 11, časti C, bode X. V uvedenej lehote doručí všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie aj dotknutej verejnosti.

Dotknutá obec do 3 pracovných dní od doručenia správy o hodnotení činnosti **informuje verejnosť a zároveň zverejní záverečné zhrnutie na dobu 30 dní** na úradnej tabuli a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a oznámi, kde a kedy možno do správy o hodnotení činnosti nahliadnuť, robiť z nej výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady vyhotoviť kópie; zároveň uvedie, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a označí miesto, kde sa môžu podávať.

4. Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti

Dotknutá obec do uplynutia doby vystavenia všeobecne zrozumiteľného záverečného zhrnutia podľa § 34 ods. 1 zákona EIA zabezpečí po dohode a v spolupráci s navrhovateľom verejné prerokovanie navrhovanej činnosti. Termín a miesto konania verejného prerokovania podľa § 34 ods. 2 táto obec oznámi verejnosti najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním a prizve naň príslušný orgán, rezortný orgán a dotknutý orgán. Dotknuté obce môžu vykonať spoločné verejné prerokovanie navrhovanej činnosti.

Rezortný orgán, dotknutý orgán, povoľujúci orgán a dotknutá obec doručia príslušnému orgánu písomné stanovisko k správe o hodnotení činnosti najneskôr do 30 dní od jej doručenia. Verejnosť môže doručiť písomné stanovisko príslušnému orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa zverejnenia záverečného zhrnutia podľa § 34 ods. 1 zákona EIA. Mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia, ktorá podala podnet podľa § 19 zákona EIA, môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k správe o hodnotení činnosti alebo jej zmeny v lehote 30 dní od jej doručenia.

V prípade, že príslušný orgán upustil od vypracovania správy o hodnotení činnosti, zabezpečí dotknutá obec v spolupráci s navrhovateľom, resp. realizátorom PCI projektu verejné prerokovanie navrhovanej činnosti až po obdržaní oznámenia od príslušného orgánu. Termín a miesto konania verejného prerokovania oznámi dotknutá obec verejnosti v mieste obvyklým spôsobom najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním a prizve naň tiež zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu, povoľujúceho orgánu a dotknutých orgánov.

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti je dôležitým krokom v procese posudzovania vplyvov. Na tomto prerokovaní navrhovateľ podá výklad o problematike, ktorú správa o hodnotení činnosti riešila a o výsledkoch, ktoré priniesla. Stoja tu oproti sebe záujmy dobre informovaného investora a možno menej informovaného, ale svoje záujmy si chrániaceho občana. Keď je uvažovaná činnosť v záujme väčšiny obyvateľov, verejné prerokovanie navrhovanej činnosti môže mať bezkonfliktný priebeh.

V prípade, ak záujmy občanov nie sú v zhode so záujmami navrhovateľa, je veľmi dôležité sa na verejné prerokovanie navrhovanej činnosti pripraviť a podľa možnosti požiadať o vedenie verejného prerokovania navrhovanej činnosti nezávislého moderátora s dobrými vedomosťami o navrhovanej činnosti, resp. PCI projekte a priebehu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Povinnosťou dotknutej obce je v spolupráci s navrhovateľom vyhotoviť **záznam z verejného prerokovania navrhovanej činnosti** a doručiť ho príslušnému orgánu do 10 pracovných dní od daného prerokovania. Súčasťou záznamu je i prezenčná listina účastníkov verejného prerokovania navrhovanej činnosti s uvedením termínu a miesta jeho konania. Formu a spôsob verejného prerokovania navrhovanej činnosti a jeho vedenie stanovuje a zabezpečuje dotknutá obec v spolupráci s navrhovateľom.

Cieľom verejného prerokovania navrhovanej činnosti je vyjadrenie postojov verejnosti k navrhovanej činnosti. Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti sa koná spravidla v každej navrhovanou činnosťou dotknutej obci. Zákon však umožňuje vykonať jedno spoločné verejné prerokovanie navrhovanej činnosti viacerých dotknutých obcí. Hoci to zákon EIA neukladá, je etické, ak dotknutá obec prizve osobitne aj občiansku iniciatívu a občianske združenie, ktorých jadro obyčajne tvoria obyvatelia dotknutých obcí. Ak navrhovateľ nie je zároveň spracovateľom dokumentácie, je vhodné, hoci to zákon EIA neukladá, pozvať na verejné prerokovanie navrhovanej činnosti aj spracovateľov dokumentácie pre účely prezentácie navrhovanej činnosti a jeho očakávaných vplyvov na životné prostredie.

Podľa Nariadenia uskutoční realizátor PCI projektu alebo príslušný orgán najmenej jednu verejnú konzultáciu ešte pred predložením konečnej a úplnej žiadosti MH SR podľa čl. 10 ods. 7. Nariadenia. Táto by mala byť vykonaná bez toho, aby bola dotknutá akákoľvek vyššie spomínaná verejná konzultácia, ktorá sa má uskutočniť po predložení žiadosti o povolenie podľa čl. 6 ods. 2 smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Pre vedenie verejného prerokovania navrhovanej činnosti, resp. PCI projektu v zmysle zákona EIA nie je špecifikovaný jednotný spôsob jeho konania. Príprava verejného prerokovania navrhovanej činnosti pozostáva zo skorého oznámenia termínu jeho konania, zabezpečenia informačných materiálov, spracovaní hlavných environmentálnych problémov a výsledkov pre oboznámenie verejnosti, vypracovaní problémových okruhov a scenára verejného prerokovania navrhovanej činnosti a zároveň zaevidovanie zoznamu účastníkov daného prerokovania. Pre verejné prerokovanie navrhovanej činnosti je vhodnou pomôckou využiť možnosti názornej grafickej prezentácie. **Pre elimináciu konfrontačných improvizácií je možné pred začiatkom verejného prerokovania navrhovanej činnosti požiadať prítomných o vyplnenie predpripraveného dotazníka, príp. vyzvať ich k predloženiu písomných otázok.**

Priebeh verejného prerokovania navrhovanej činnosti je nepredvídateľný. Jeho smerovanie môžu veľmi citlivo ovplyvniť javy, z ktorých možno uviesť napr.:

- v rámci vystúpenia na verejnom prerokovaní navrhovanej činnosti je k dispozícii len krátky čas na vyjadrenie názoru, chybný krok alebo zlý dojem môže byť podnetom pre inú skupinu s odlišným názorom na vyvolanie konfliktov;
- mnohí účastníci majú obavu vystúpiť pred veľkou skupinou a z toho dôvodu svoje názory neprezentujú;
- niektorí účastníci majú snahu prezentovať svoje vlastné problémy, ktoré nemajú priamu súvislosť s navrhovanou činnosťou, resp. PCI projektom;
- niektorí účastníci nie sú oboznámení so životným prostredím a s jeho problémami;
- tí, ktorí prezentujú navrhovanú činnosť, resp. PCI projekt a jeho očakávané vplyvy na životné prostredie sa dajú strhnúť k príliš dlhému a odbornému výkladu, a pod.

5. Odborný posudok k navrhovanej činnosti

Odborný posudok k navrhovanej činnosti slúži príslušnému orgánu ako jeden z hlavných podkladov pre vypracovanie záverečného stanoviska. Odborný posudok k navrhovanej činnosti vzhľadom k jeho obsahovej komplexnosti môže spracovať iba odborne spôsobilá osoba evidovaná v zozname odborne spôsobilých osôb, ktorý vedie MŽP SR podľa § 62 zákona EIA a vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie. Na vypracovaní odborného posudku sa nemôžu podieľať tie fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré sa podieľali na vypracovaní zámeru alebo správy o hodnotení alebo oznámenia

o zmene navrhovanej činnosti. Na uvedenú skutočnosť prihliada príslušný orgán pri určovaní spracovateľa odborného posudku.

Spracovateľa odborného posudku k navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu určuje na základe správy o hodnotení činnosti príslušný orgán najneskôr do 10 dní od uplynutia poslednej lehoty podľa § 35 zákona EIA. Túto skutočnosť písomne oznámi navrhovateľovi, resp. realizátorovi PCI projektu, ktorý následne zabezpečí u určenej odborne spôsobilej osoby vypracovanie odborného posudku k navrhovanej činnosti. Príslušný orgán pri určení spracovateľa odborného posudku prihliada na osobitnú odbornú spôsobilosť získanú v odbore alebo oblasti činností podľa osobitného predpisu.

Príslušný orgán môže od určenia spracovateľa odborného posudku upustiť a určiť iného spracovateľa odborného posudku na základe písomného odôvodnenia navrhovateľa, resp. realizátora PCI projektu zaslaného do 14 dní od doručenia oznámenia o určení spracovateľa odborného posudku. Navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu po zabezpečení vypracovania odborného posudku u odborne spôsobilej osoby určenej príslušným orgánom podľa § 36 ods. 1 zákona EIA ho doručí na príslušný orgán v termíne podľa § 36 ods. 5 zákona EIA. **Odborne spôsobilá osoba vypracuje odborný posudok najneskôr do 60 dní** od doručenia oznámenia o určení odborne spôsobilej osoby podľa § 36 ods.. Túto lehotu môže príslušný orgán v odôvodnených prípadoch predĺžiť najviac o 30 dní a túto skutočnosť oznámi navrhovateľovi, resp. realizátorovi PCI projektu.

V odbornom posudku k navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu sa vyhodnotí najmä:

- úplnosť správy o hodnotení činnosti;
- stanoviská doručené podľa § 35 zákona EIA;
- úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti, resp. PCI projektu vrátane ich vzájomného pôsobenia;
- použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií;
- návrh technického riešenia s ohľadom na dosiahnutý stupeň poznania, ak ide o vylúčenie alebo obmedzenie znečisťovania alebo poškodzovania životného prostredia;
- varianty riešenia činnosti;
- návrh opatrení a podmienok na prípravu, realizáciu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu a príp. na ukončenie navrhovanej činnosti, resp. PCI projektu, ak ide o likvidáciu, sanáciu alebo rekultiváciu, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov.

Odborný posudok je podkladom na vydanie záverečného stanoviska podľa § 37 zákona EIA. Neúplný odborný posudok môže vrátiť príslušný orgán jeho spracovateľovi a určiť rozsah jeho dopracovania. Po doručení odborného posudku príslušný orgán do 30 dní vydá záverečné stanovisko.

6. Záverečné stanovisko

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, resp. PCI projekt vypracuje príslušný orgán podľa § 37 ods. 4 a 5 zákona EIA na základe zámeru, stanovisk doručených k navrhovanej činnosti, správy o hodnotení činnosti, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti, odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona EIA, ako aj na základe skutočností všeobecne známych alebo známych správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Podrobnosti o obsahu záverečného stanoviska sú uvedené v Prílohe č. 12 zákona EIA.

Príslušný orgán na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku verejného prerokovania navrhovanej činnosti a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania **vydá záverečné stanovisko** buď s výrokom, že s realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu **súhlasí** [za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v záverečnom stanovisku], alebo s výrokom, že s realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu **nesúhlasí**.

Nosnou časťou záverečného stanoviska je **rozhodnutie vo veci**, kde príslušný orgán okrem celkového hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny jednoznačne uvedie:

- súhlas alebo nesúhlas s realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu;
- podmienky za akých s realizáciou súhlasí;
- realizačný variant, s ktorým súhlasí;
- požadovaný rozsah poprojektovej analýzy.

Príslušný orgán doručí záverečné stanovisko do 30 dní od jeho vydania navrhovateľovi, rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu a dotknutej obci a zverejní ho bez zbytočného odkladu na svojom webovom sídle a úradnej tabuli. Dotknutá obec zverejní záverečné stanovisko do troch pracovných dní od jeho doručenia spôsobom v mieste obvyklom a zároveň oznámi, kde a kedy možno doň nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Keďže záverečné stanovisko je zároveň rozhodnutím vydaným podľa § 46 a § 47 správneho poriadku, účastníci konania môžu proti nemu podať rozklad podľa § 61 ods. 1 tohto právneho predpisu. V prípade, ak sa voči záverečnému stanovisku v zákonom stanovenej lehote nikto z účastníkov konania **neodvolá, záverečné stanovisko nadobúda právoplatnosť dňom uplynutia poslednej lehoty na podanie odvolania**.

V prípade ak sa voči vydanému záverečnému stanovisku **odvolá** účastník konania, príslušný orgán upovedomí ostatných účastníkov konania o obsahu podaného odvolania, vyzve ich aby sa k nemu vyjadrili a následne odstúpi administratívny spis odvolaciemu orgánu, o čom taktiež upovedomí účastníkov konania. Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, a ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie **zmení alebo zruší**, inak odvolanie **zamietne a rozhodnutie potvrdí**.

Záverečné stanovisko je rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa, resp. realizátora PCI projektu podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, resp. PCI projektu vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku. Záverečné stanovisko zároveň slúži pre realizátora PCI projektu ako jeden z kľúčových dokumentov potrebných pre začiatok konania B – zákonné povoľovacie konanie.

Platnosť záverečného stanoviska z posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti je **sedem rokov** odo dňa jeho vydania. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

7. Povoľovacie konanie navrhovanej činnosti a realizácia navrhovanej činnosti

Navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu je povinný zabezpečiť súlad ním predkladaného návrhu na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej

zmeny, resp. PCI projektu so zákonom EIA, s rozhodnutiami vydanými podľa zákona EIA a ich podmienkami.

Povoľujúci orgán doručí rozhodnutie z povolo­vacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu do 5 dní odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti príslušnému orgánu a rezortnému orgánu.

Povoľujúci orgán vo vzťahu k povoľovaniu navrhovanej činnosti bezodkladne zverejní na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle:

- žiadosť o začatie povolo­vacieho konania;
- miesto, kde je rozhodnutie vydané v povoľovacom konaní k nahliadnutiu verejnosti;
- podmienky na realizáciu navrhovanej činnosti uvedené v povolení;
- hlavné opatrenia na predchádzanie, zníženie, a ak je to možné, kompenzácie významných nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak bolo udelené povolenie;
- informáciu o účasti verejnosti v povoľovacom konaní a
- dátum nadobudnutia právoplatnosti povolenia.

Povoľujúci orgán nesmie vydať rozhodnutie bez vydaného záverečného stanoviska alebo bez rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, ak ide o navrhovanú činnosť alebo jej zmeny resp. PCI projektu, ktorá podlieha rozhodovaniu podľa zákona EIA.

Podľa § 38 ods. 4 zákona EIA má príslušný orgán v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene resp. PCI projektu postavenie **dotknutého orgánu**, ak k nej vydal záverečné stanovisko alebo rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní. V záväznom stanovisku príslušný orgán uvedie, či návrh na začatie povolo­vacieho konania k navrhovanej činnosti je v súlade s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami. Ak ide o povoľovacie konanie podľa osobitného predpisu vydá príslušný orgán záväzné stanovisko osobitne vo vzťahu:

- **k územnému konaniu o umiestnenie stavby;**
- **k územnému konaniu o využití územia;**
- **k stavebnému konaniu.**

Zároveň platí, že podľa § 38 ods. 13 zákona EIA nie je potrebné vydať záväzné stanovisko podľa § 38 ods. 4 tohto zákona pre povoľovacie konanie k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, pre ktorú bolo vydané záverečné stanovisko, rozhodnutie zo zisťovacieho konania alebo rozhodnutie z konania o podnete podľa zákona v znení účinnom od 1. januára 2015.

Ak navrhovateľ resp. realizátor projektu PCI podá návrh na začatie povolo­vacieho konania, pričom navrhovaná činnosť alebo jej zmena, resp. PCI projekt, ktorej sa toto konanie týka, bola predmetom konania podľa zákona EIA a príslušný orgán vydal nesúhlasné záverečné stanovisko, povoľujúci orgán konanie **zastaví**.

Ak sa povoľujúci orgán odôvodnene domnieva, že vo vzťahu k predmetu povolo­vacieho konania malo byť vykonané zisťovacie konanie alebo konanie o vydaní záverečného stanoviska, ktoré sa však do dňa začatia povolo­vacieho konania nezačalo, **povoľujúci orgán zašle návrh na začatie konania elektronicky alebo písomne príslušnému orgánu**. Príslušný orgán k tomuto návrhu vypracuje záväzné stanovisko, ak zistí jeho nesúlad so zákonom EIA, a uvedie v ňom túto skutočnosť; po doručení takého záväzného stanoviska povoľujúci orgán konanie zastaví.

Navrhovanú činnosť, ktorá môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou **významný vplyv na územie sústavy chránených území, môže povoľujúci orgán**

povoliť, len ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov preukáže, že **nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu takého územia z hľadiska cieľov jeho ochrany**, ak nie je v § 37 ods. 3 zákona EIA alebo v osobitnom predpise ustanovené inak.

Ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov preukáže nepriaznivý vplyv navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu na integritu územia sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a ak neexistujú alternatívne riešenia bez nepriaznivého vplyvu alebo ak tie nie sú s menej významným nepriaznivým vplyvom, navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, resp. PCI projekt možno povoliť len z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a pod podmienkou uloženia kompenzačných opatrení podľa osobitného predpisu. Ak sa na príslušnom území vyskytujú prioritné biotopy alebo prioritné druhy, navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, resp. PCI projekt možno povoliť len z takých naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu, ktoré sa týkajú **verejného zdravia, verejnej bezpečnosti alebo priaznivých dôsledkov zásadného významu na životné prostredie**, alebo ak podľa stanoviska Komisie navrhovaná činnosť súvisí s inými naliehavými dôvodmi vyššieho verejného záujmu a pod podmienkou uloženia kompenzačných opatrení podľa osobitného predpisu. Navrhovateľ je v takom prípade povinný pred vydaním povolenia podľa osobitných predpisov zabezpečiť **splnenie všetkých týchto podmienok** a preukázať ich splnenie spoločne so splnením podmienok podľa § 37 ods. 3 zákona EIA, inak povoľovací orgán konanie zastaví.

Realizácia navrhovanej činnosti

Navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu, ktorý plánuje realizovať navrhovanú činnosť, resp. PCI projekt, ktorý bol predmetom konania podľa zákona EIA, je povinný zabezpečiť vykonávanie **poprojektovej analýzy**, ktorá pozostáva v zmysle § 39 ods. 2 zákona EIA najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v odseku 1 a v povolení navrhovanej činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania určí povoľujúci orgán, v súlade so záverečným stanoviskom k činnosti vydaným podľa § 37 zákona EIA.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu posudzovanej podľa zákona EIA sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení činnosti, ten, kto realizuje navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, resp. PCI projekt je povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení činnosti.

II.3 Postup pri zisťovaní konaní pre navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, resp. PCI projekt

Zisťovacie konanie navrhovanej činnosti a jej zmeny pozostáva z nasledovných krokov:

1. zámer/oznámenie o zmene navrhovanej činnosti a jeho pripomienkovanie;
2. vydanie rozhodnutia zo zisťovacieho konania;
3. určenie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a časového harmonogramu;
4. správa o hodnotení činnosti a jej pripomienkovanie;
5. verejné prerokovanie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny;

6. odborný posudok;
7. záverečné stanovisko;
8. povoloňacie konanie a realizácia navrhovanej činnosti.

Navrhovaný PCI projekt môže byť predmetom zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo zmeny navrhovanej činnosti v prípade, že spĺňa nasledujúce podmienky:

- navrhovaná činnosť uvedená v Prílohe č. 8, časť A zákona EIA, ktorá je realizovaná výhradne alebo najmä na účel rozvoja a testovania nových metód alebo výrobkov, prípadne metód alebo výrobkov, ktoré sa nepoužívali viac ako dva roky (**príslušný orgán je okresný úrad**);
- navrhovaná činnosť uvedená v Prílohe č. 8, časť B zákona EIA (**príslušný orgán je okresný úrad**);
- zmena navrhovanej činnosti uvedenej v Prílohe č. 8, časť A zákona EIA, ktorá nie je zmenou podľa § 18 ods. 1 písm. d) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie (**príslušný orgán je MŽP SR**);
- zmena navrhovanej činnosti uvedenej v Prílohe č. 8, časť B zákona EIA, ktorá môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie (**príslušný orgán je okresný úrad**).

Ak ide o navrhovanú činnosť alebo jej zmenu uvedenú vyššie, navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu je povinný pred začatím povoloňacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť príslušnému orgánu písomne a elektronicky:

- **zámer s náležitosťami podľa § 22 ods. 4 a Prílohy č. 9 zákona EIA**, okrem kapitoly V, ktorá sa nahrádza zdôvodnením variantu navrhovanej činnosti, ak má byť predmetom zisťovacieho konania navrhovaná činnosť alebo
- **oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované podľa Prílohy č. 8a zákona EIA**, ak má byť predmetom zisťovacieho konania zmena navrhovanej činnosti.

Príslušný orgán na základe zámeru alebo oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vykoná zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru alebo k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a rozhodne, **či sa predmet zisťovacieho konania bude posudzovať podľa tohto zákona.**

Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú **kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v Prílohe č. 10 zákona EIA**, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona EIA. Na zisťovacie konanie k zámeru sa vzťahujú primerane § 22 ods. 6 a 7, §§ 23 a 53 ods. 3 zákona EIA. V prípade, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti nemá náležitosti podľa Prílohy č. 8a zákona EIA, vráti ho príslušný orgán bezodkladne navrhovateľovi na doplnenie a určí rozsah jeho doplnenia.

Príslušný orgán oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, ktoré je v súlade s § 29 ods. 1 písm. b) zákona EIA do 3 pracovných dní po doručení:

- zašle povoloňúcemu orgánu, dotknutému orgánu a dotknutej obci;
- zverejní na svojom webovom sídle.

Príslušný orgán môže určiť, že z dôvodu veľkého počtu dotknutých obcí bude oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na nahliadnutie len v ním vybranej obci, svoje rozhodnutie oznámi aj ostatným dotknutým obciam v lehote podľa § 29 ods. 6 zákona EIA. **Príslušný orgán určí vybranú dotknutú obec** najmä z hľadiska počtu jej obyvateľov a miery

predpokladaného vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na obec. Dotknutá obec do troch pracovných dní po doručení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce o tejto skutočnosti a o tom, kde a kedy možno do oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť zasielať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať, pričom zabezpečí sprístupnenie oznámenia o zmene navrhovanej činnosti pre verejnosť najmenej desať pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií.

Rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec môžu doručiť príslušnému orgánu písomné stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od jeho doručenia; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za **súhlasné**. Verejnosť môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa § 29 ods. 8 zákona EIA; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Na stanovisko doručené po lehote príslušný orgán neprihliada. Dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť.

Príslušný orgán si môže vyžiadať k zámeru alebo oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti od navrhovateľa doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk podľa § 29 ods. 9 alebo § 23 ods. 4 zákona EIA, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona.

Výsledkom zisťovacieho konania je rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní.

Príslušný orgán vydá rozhodnutie v zisťovacom konaní:

- **v lehote 20 dní** od uplynutia poslednej lehoty podľa § 23 ods. 4 zákona EIA, ak je predmetom zisťovacieho konania navrhovaná činnosť, alebo
- **v lehote 30 dní** od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona EIA, ak je predmetom zisťovacieho konania zmena navrhovanej činnosti, alebo
- **v lehote 60 dní** od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona EIA vo zvlášť zložitých prípadoch s tým, že o tejto skutočnosti je príslušný orgán povinný účastníka konania s uvedením dôvodov upovedomiť.

Príslušný orgán zašle rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní aj rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a zverejní ho na svojom webovom sídle a zároveň na svojej úradnej tabuli, ak ju má k dispozícii. Dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Proti rozhodnutiu vydanému v zisťovacom konaní, v ktorom príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena:

- **bude posudzovať** podľa zákona EIA, môže podať odvolanie len **navrhovateľ**;
- **nebude posudzovať** podľa zákona EIA, môže podať odvolanie len **účastník konania**.

V prípade, ak príslušný orgán rozhodne, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa zákona EIA, a nikto sa voči tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote **neodvolá**, po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá príslušný orgán podľa § 30 zákona EIA rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a pre nasledujúce kroky posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny sa uplatnia

jednotlivé ustanovenia zákona EIA (postupuje sa podľa procesných krokov uvedených v kapitole II. 2.2. až 2.7.).

V prípade, ak sa voči vydanému rozhodnutiu zo zisťovacieho konania **odvolá** navrhovateľ alebo účastník konania, príslušný orgán upovedomí ostatných účastníkov konania o obsahu podaného odvolania, vyzve ich aby sa k nemu vyjadrili a následne odstúpi administratívny spis odvolaciemu orgánu, o čom taktiež upovedomí účastníkov konania. Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie **zmení alebo zruší**, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie **potvrdí**.

II.4 Konanie o podnete

Podnet podľa § 19 zákona EIA môže podať ktokoľvek, ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa domnieva, že existujúca/prevádzkovaná navrhovaná činnosť, resp. PCI projekt by mal byť predmetom povinného hodnotenia. **Ide o tie navrhované činnosti, ktoré nedosahujú prahové hodnoty stanovené v Prílohe č. 8 zákona EIA.** Takéto konanie môže začať príslušný orgán aj z vlastného podnetu. **Príslušným orgánom pre konanie o podnete je MŽP SR.**

Účastníkom konania o podnete je okrem podávateľa podnetu aj navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu, ktorý môže byť príslušným orgánom vyzvaný na poskytnutie doplňujúcich informácií na objasnenie požiadaviek podnetu, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude alebo nebude posudzovať podľa zákona EIA.

Na konanie o podnete sa vzťahuje správny poriadok.

Pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena, resp. PCI projekt bude podliehať posudzovaniu vplyvov podľa zákona EIA, sa primerane použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v Prílohe č. 10 zákona EIA.

Príslušný orgán pri rozhodovaní vo veci podnetu vezme do úvahy najmä:

- povahu a rozsah navrhovanej činnosti alebo jej zmeny;
- miesto realizácie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, najmä jeho únosné zaťaženie a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov;
- význam očakávaných vplyvov;
- odôvodnenie podnetu;
- doručené stanoviská povoľujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu a dotknutej obce.

Konanie vo veci podnetu sa končí vydaním **rozhodnutia, v ktorom príslušný orgán rozhodne, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude alebo nebude posudzovať podľa zákona EIA.**

Rozhodnutie o tom, že navrhovaná činnosť alebo zmena, resp. PCI projekt sa:

- **nebude posudzovať** podľa zákona EIA, je vydané v tom prípade, ak to vyplynie z vyhodnotenia kritérií podľa Prílohy č. 10 zákona EIA, charakteru navrhovanej činnosti a jej rozsahu, miesta realizácie, doručených stanovísk, odôvodnenia v podnete. Takéto rozhodnutie je pre navrhovateľa a povoľujúci orgán dokladom potvrdzujúcim, že sa konanie pre navrhovanú činnosť nemuselo uskutočniť;
- **bude posudzovať** podľa zákona EIA, je vydané v prípade, ak z priebehu rozhodovania vyplynie potreba ďalšieho podrobnejšieho posudzovania navrhovanej činnosti; pokračuje sa určením rozsahu hodnotenia, ktorý je už krokom posudzovania vplyvov na životné prostredie (postupuje sa podľa procesných krokov uvedených v kapitole II. 2.2. až 2.7.).

Príslušný orgán o ukončení konania o podnete bezodkladne informuje povoľujúci orgán.

Rozhodnutie vydané v konaní o podnete je rozhodnutím vydaným podľa správneho poriadku a je možné voči nemu podať rozklad. Rozhodnutie je zároveň preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

II.5 Iné

Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie sú aj navrhované činnosti vrátane ich zmien, ktoré **podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny** pravdepodobne môžu mať samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou alebo dokumentom významný vplyv na územie sústavy chránených území (Natura 2000). Ak sú viaceré navrhované činnosti v prevádzkovej alebo priestorovej súvislosti, možno vykonať ich posudzovanie vplyvov spoločne. **Príslušným orgánom v tomto konaní je okresný úrad v sídle kraja.**

II.6 Význam účasti verejnosti v konaní podľa zákona EIA

Za jednu z veľkých predností procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie sa považuje skutočnosť, že celý proces je prístupný širokej verejnosti. To znamená, že umožňuje rôznym skupinám spoločnosti podieľať sa na rozhodovaní v oblasti životného prostredia. Účasť verejnosti v konaniach umožňuje lepšie identifikovať verejné záujmy, potreby a hodnoty pred vydaním rozhodnutia. Zainteresovanie verejnosti je dvojstranná komunikácia, ktorá sleduje ako hlavný cieľ spôsob akceptovania verejnosti ako bezprostredného a rovnocenného subjektu, s ktorým je potrebné viesť dialóg a prijať jeho stanovisko. Účasť verejnosti v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie je prvkom, ktorý má garantovať environmentálnu bezpečnosť.

Efektívna účasť verejnosti sleduje tieto ciele:

- identifikovanie záujmov a hodnôt verejnosti;
- zhromažďovanie ekonomických, environmentálnych a sociálnych informácií o obyvateľstve v dotknutom území;
- informovanie verejnosti o potenciálnych aktivitách, alebo možných alternatívach a možných dôsledkoch aktivít;
- vytvorenie a udržiavanie stavu dôvery;
- nevyhnutné zdokonalenie všeobecnej úrovne rozhodovacej činnosti.

Skoré zapojenie verejnosti a dotknutých obcí v procese posudzovania vplyvov pomôže navrhovateľovi, ale aj príslušnému a povoľujúcemu orgánu identifikovať sporné otázky, prípadne získať doplňujúce informácie o očakávaných negatívach a pozitívach navrhovanej činnosti. To účinne prispieva k tomu, že navrhovateľ sa už v počiatočnom štádiu prípravy zámeru zaoberá aj jeho akceptovateľnosťou zo strany verejnosti. Úlohu koordinátora zabezpečujúceho väzbu medzi verejnosťou na jednej strane a realizátorom PCI projektu a príslušným orgánom na druhej strane, resp. ďalšími subjektmi procesu plní **dotknutá obec.**

Príslušný orgán informuje verejnosť o predložení dokumentácií a priebehu celého konania podľa zákona EIA prostredníctvom webového sídla a úradnej tabule. **Realizátorovi PCI projektu sa odporúča neformálne informovať verejnosť (nad rámec zákona EIA) najmä**

v počiatočných štádiách procesu, kedy sa môže brzdiť celé zainteresovanie verejnosti ich nečinnosťou.

Možnosti informovania verejnosti sú napríklad takéto:

- oznámenie dotknutej obce o údajoch spojených s navrhovanou činnosťou alebo jej rekonštrukciou v mieste obvyklým spôsobom, tzn. informáciou na úradnej tabuli, na miestnej výveske, miestnym rozhlasom, miestnou tlačou, na verejnom zhromaždení občanov, ústnou informáciou, lokálnym televíznym vysielaním, inými masmediálnymi prostriedkami (miestna tlač);
- prostredníctvom vytvoreného strediska pre verejnosť (odporúča sa umiestniť čo najbližšie k oblasti navrhovanej stavby);
- umožnenie nazerania do dokumentácie, robenia si výpisov, kópií a pod.;
- organizovanie odborných seminárov, prednášok, výstav;
- osobitné rokovania a konzultácia s občanmi dotknutých obcí, resp. s každým, kto sa cíti byť súčasťou verejnosti;
- uskutočnenie rôznych dotazníkových akcií, rozhovorov, ankiet;
- usporiadanie verejného zhromaždenia.

Verejnosť má právo domáhať sa svojich práv v prípade nesúhlasu predovšetkým takouto formou:

- písomným upozornením príslušného orgánu na nesprávny úradný postup;
- podaním sťažnosti;
- podaním petície podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov;
- podaním na súd.

III. POSUDZOVANIE VPLYVOV NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ ALEBO ICH ZMIEN, RESP. PCI PROJEKTOV PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Predmetom posudzovania vplyvov presahujúcich štátne hranice sú navrhované činnosti navrhované na území SR uvedené v Prílohe č. 13 zákona EIA a navrhované činnosti uvedené v Prílohe č. 8 zákona EIA vrátane ich zmien, ktoré môžu mať závažný vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

Príslušným orgánom na posudzovanie vplyvov presahujúcich štátne hranice je MŽP SR. To znamená, že okresný úrad v sídle kraja a okresný úrad sú povinné, ak z predloženého oznámenia a zámeru zistia, že navrhovaná činnosť, ktorá môže mať závažný vplyv na životné prostredie presahujúca štátne hranice, **bezodkladne postúpiť oznámenie, príp. zámer na MŽP SR.** MŽP SR je v takomto prípade kontaktným orgánom za SR, čo znamená, že všetka korešpondencia týkajúca sa procesu posudzovania vplyvov presahujúcich štátne hranice sa vykonáva prostredníctvom MŽP SR.

Subjektmi procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností presahujúcich hranice štátu sú:

- **strana pôvodu**, tzn. štát, na území ktorého sa navrhuje navrhovaná činnosť;
- **dotknutá strana**, tzn. štát, ktorý môže byť značne nepriaznivým vplyvom navrhovanej činnosti dotknutý.

Podrobnosti posudzovania vplyvov na životné prostredie presahujúce štátne hranice osobitne upravuje **štvrtá časť zákona EIA**. Podrobnosti posudzovania vplyvov na životné prostredie

presahujúce štátne hranice však môžu byť ďalej upravené v **bilaterálnych zmluvách**³ medzi stranou pôvodu a dotknutou stranou.

IV. ZÁSADY PRI POVOĽOVANÍ NAVRHOVANEJ ČINNOSTI ALEBO JEJ ZMENY, RESP. PCI PROJEKTU VO VZŤAHU K POSUDZOVANIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Vyššie opísané procesy povinného hodnotenia, zisťovacieho konania, konania o podnete a konania presahujúcim štátne hranice sú ukončené rozhodnutím vydaným v zmysle zákona EIA, na ktoré nadväzuje povoľovacie konanie podľa osobitného predpisu a následná realizácia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu.

Pri predkladaní žiadosti o vydanie povolenia podľa osobitného predpisu je navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu povinný zabezpečiť súlad ním predkladaného návrhu na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu so zákonom EIA, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami.

Povoľujúci orgán nesmie vydať rozhodnutie o povolení podľa osobitného predpisu bez vydaného záverečného stanoviska alebo bez rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, ak ide o navrhovanú činnosť alebo jej zmenu, resp. PCI projekt, ktorá podlieha konaniu podľa zákona EIA. Rozhodnutie povoľujúceho orgánu musí obsahovať podmienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom, v zisťovacom konaní alebo záverečnom stanovisku.

Príslušný orgán má v nasledujúcom povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, resp. PCI projektu postavenie dotknutého orgánu, ak k nej vydal záverečné stanovisko alebo rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní. **V záväznom stanovisku príslušný orgán uvedie, či návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti je v súlade so zákonom EIA, s rozhodnutiami vydanými podľa zákona EIA a ich podmienkami.** Právoplatné rozhodnutie z povoľovacieho konania je povoľujúci orgán povinný doručiť aj príslušnému orgánu.

Povoľujúci orgán vo vzťahu k povoľovaniu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu bezodkladne zverejní na svojej úradnej tabuli a na svojom webovom sídle:

- žiadosť o začatie povoľovacieho konania;
- miesto, kde je rozhodnutie vydané v povoľovacom konaní k nahliadnutiu verejnosti;
- podmienky pre realizáciu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu uvedené v povolení;
- hlavné opatrenia na predchádzanie, zníženie, a ak je to možné, kompenzácie významných nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu, ak bolo udelené povolenie;
- informáciu o účasti verejnosti v povoľovacom konaní;
- dátum nadobudnutia právoplatnosti povolenia.

Ak príslušný orgán zistí nesúlad návrhu na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, resp. PCI projektu so zákonom EIA alebo s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona alebo s ich podmienkami, vydá **záväzné stanovisko**, v ktorom túto skutočnosť uvedie a zároveň poučí navrhovateľa o povinnosti zabezpečiť súlad ním

³ SR uzavrela s Rakúskou republikou Dohodu medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Rakúskej republiky o vykonávaní Dohovoru o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice, ktorá nadobudla platnosť 1.2.2005. V uvedenej dohode sa uvádzajú konkrétne úpravy a transparentný postup pre proces posudzovania vplyvov navrhovaných činností presahujúcich štátne hranice medzi SK a AT.

predkladaného návrhu na začatie povolenacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, resp. PCI projektu so zákonom EIA s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami.

Ak povoľujúci orgán dostane na základe zaslania návrhu na začatie povolenacieho konania podľa osobitného predpisu záväzné stanovisko príslušného orgánu, v ktorom je uvedený nesúlad návrhu na začatie povolenacieho konania so zákonom EIA, s rozhodnutím vydaným v zisťovacom konaní alebo so záverečným stanoviskom, povoľujúci orgán toto konanie preruší a určí lehotu na zosúladenie návrhu na začatie povolenacieho konania s týmto zákonom. **Ak navrhovateľ, resp. realizátor PCI projektu v určenej lehote podanie nezosúladí, povoľujúci orgán konanie zastaví.**

ČASŤ B – ZÁKONNÉ POVOĽOVACIE KONANIE

OBSAH

I. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

- I.1 Stavebné právo a jeho význam
- I.2 Vybrané základné právne predpisy v oblasti stavebného práva a s nimi súvisiace právne predpisy
- I.3 Hlavné zmeny pri vydávaní povolení v súvislosti s vykonávaním Nariadenia

II. ÚZEMNÉ KONANIE

- II.1 Účel územného konania
- II.2 Účastníci územného konania
- II.3 Povoľovací proces v územnom konaní
- II.4 Podklady pre vydanie územného rozhodnutia
- II.5 Územné rozhodnutie

III. STAVEBNÉ KONANIE

- III.1 Účel stavebného konania
- III.2 Účastníci stavebného konania
- III.3 Povoľovací proces v stavebnom konaní
- III.4 Podklady pre vydanie stavebného povolenia
- III.5 Stavebné povolenie

IV. DOTKNUTÉ ORGÁNY

- IV.1 Dotknuté orgány
- IV.2 Záväzné stanoviská

V. ORGÁNY ŠTÁTNEJ SPRÁVY V POVOĽOVACOM PROCESSE PROJEKTOV SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

VI. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

- VI.1 Osobitný kvalifikačný predpoklad
- VI.2 Štátny stavebný dohľad

VII. KONTROLNÝ ZOZNAM KROKOV PRE REALIZÁTOROV PROJEKTOV PCI

I. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

I.1 Stavebné právo a jeho význam

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a relevantné vykonávacie vyhlášky predstavujú komplexnú kodifikáciu právnej úpravy v oblasti územného plánovania, stavebného konania, sankcií v oblasti výstavby a vyvlastnenia. Základným cieľom tejto právnej úpravy je vytvárať predpoklady pre optimálne zabezpečenie verejných záujmov pri výstavbe jednotlivých druhov stavieb pri zachovaní práv a právom chránených záujmov právnických osôb a fyzických osôb.

I.2 Vybrané právne predpisy v oblasti stavebného práva a súvisiace právne predpisy

Pre danú problematiku sú relevantné nasledujúce právne predpisy:

- zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní;
- vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 54/2024 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory formulárov používané informačným systémom územného plánovania a výstavby;
- vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 69/2024 Z. z. o územnotechnických požiadavkách na výstavbu;
- vyhláška Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 547/2003 Z. z. o obsahu a rozsahu odbornej prípravy a postupe pri overovaní a osvedčovaní osobitného kvalifikačného predpokladu na zabezpečenie činnosti stavebného úradu;
- vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie;
- vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona;
- zákon č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 575/2011 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 40/1961 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 24/2006 Zb. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

I.3 Hlavné princípy pri vydávaní povolení v súvislosti s vykonávaním Nariadenia

V súlade so stavebným zákonom **zákonný povoloovací proces podľa čl. 10 ods. 1 písm. b) Nariadenia zahŕňa územné konanie a stavebné konanie**. Tento proces sa začína **písomným návrhom na vydanie územného rozhodnutia** (ďalej len „návrh“) (§ 35 a nasl. stavebného zákona). **Návrh predkladá realizátor projektu PCI, pričom jeho súčasťou musia byť informácie podľa § 3 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona**. Návrh zašle realizátor projektu PCI príslušnému regionálnemu úradu pre územné plánovanie a výstavbu ako príslušnému orgánu (ďalej len „stavebný úrad“) pre vydávanie povolení podľa stavebného zákona, ako aj MH SR ako príslušnému orgánu pre projekty PCI.

Dátum podpisu uznania návrhu príslušným stavebným úradom slúži ako dátum prevzatia predloženej žiadosti, a teda začiatku zákonného povoloacieho konania. O tomto dátume bude stavebný úrad informovať MH SR, ako aj realizátora PCI. V súlade s Nariadením (čl. 10 ods. 1 písm. b)) **lehota od dátumu podpisu uznania návrhu stavebným úradom po vydanie stavebného povolenia nesmie prekročiť 18 mesiacov**. To znamená, že na vnútroštátnej úrovni nemá zákonné povoloacie konanie presiahnuť uvedenú lehotu. Zároveň platí, že **zákonné povoloacie konanie a konanie pred podaním žiadosti nemajú súhrnne presiahnuť 42 mesiacov** (túto lehotu je v odôvodnených prípadoch možné predĺžiť, nie však kombinovane o viac než 9 mesiacov).

S cieľom zabezpečenia plynulej realizácie projektov MH SR písomne osloví príslušný stavebný úrad so žiadosťou o poskytovanie včasných informácií o postupe konania a každom vzniknutom zdržaní. Stavebný úrad bude teda informovať MH SR o prípadných problémoch v rámci povoloacieho procesu a spoločne s realizátorom projektu PCI vyvinie snahu o čo najrýchlejšie riešenie.

Stavebný úrad informuje realizátora projektu PCI o vydaní stavebného povolenia podľa stavebného zákona. Keďže projekty PCI sú často líniovými stavbami, stavebný úrad upovedomuje účastníkov o vydaní stavebného povolenia aj verejnou vyhláškou. **Stavebné povolenie predstavuje komplexné rozhodnutie v zmysle Nariadenia a je základnou podmienkou pre začiatok realizácie projektu PCI**.

Nasledujúca časť príručky je zameraná na územné konanie a stavebné konanie, ktoré tvoria zákonné povoloacie konanie v zmysle spomenutého čl. 10 ods. 1 písm. b) Nariadenia.

II. ÚZEMNÉ KONANIE

II.1 Účel územného konania

Určiť podmienky na umiestnenie stavby možno len na základe územného rozhodnutia, ktorým je **rozhodnutie o umiestnenie stavby** (§ 39a stavebného zákona).

II.2 Účastníci územného konania

Účastníkmi územného konania sú:

- **navrhovateľ** – je ním **realizátor projektu PCI, t.j.** subjekt, ktorý žiada o vydanie územného rozhodnutia;
- **obec** - je účastníkom len vtedy, ak sama nie je stavebným úradom príslušným na územné konanie; vtedy presadzuje širšie záujmy obce, najmä v nadväznosti na územný plán obce alebo zóny. Naopak, ak obec vlastní nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom územného konania, alebo vlastní susedné nehnuteľnosti, má zároveň postavenie účastníka konania;

vtedy má právo uplatňovať námietky súvisiace s ochranou svojich vlastníckych práv rovnako ako iní účastníci konania v tomto postavení;

- **ten, komu také postavenie vyplýva z osobitného predpisu (§ 24 - 27 zákona č. 24/2006 Z. z.);**
- **právnické a fyzické osoby**, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté - ide najmä o vlastníkov alebo správcov rôznych inžinierskych sietí, ako napr. vodovodov, kanalizácie, a pod).

II.3 Povoľovací proces v územnom konaní

Územné konanie sa začína na písomný návrh realizátora projektu PCI. Ust. § 3 vyhlášky č. 453/2000 Z. z. obsahuje povinné náležitosti návrhu a dokumentáciu (*vid' nižšie*), ktorú je potrebné k návrhu doložiť a ktorú vypracovala oprávnená osoba v súlade s § 45 ods. 4 stavebného zákona.

Návrh na vydanie územného rozhodnutia obsahuje podľa § 3 vyhlášky č. 453/2000 Z. z. má obsahovať, resp. majú sa k nemu priložiť:

- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) realizátora projektu PCI,
- predmet územného rozhodnutia so stručnou charakteristikou územia a spôsobu jeho doterajšieho využitia,
- súhlas vlastníka pozemku, ak nemá realizátor projektu PCI k pozemku vlastnícke alebo iné právo a pre navrhované opatrenie sa pozemok nedá vyvlastniť (platí, že ak navrhovateľ nemá k pozemku vlastnícke alebo iné právo, možno územné rozhodnutie bez súhlasu vlastníka vydať len vtedy, ak je možné na navrhovaný účel tento pozemok vyvlastniť),
- údaje o splnení podmienok určených dotknutými orgánmi štátnej správy, ak boli obstarané pred podaním návrhu,
- situačný výkres súčasného stavu územia na podklade katastrálnej mapy so zakreslením predmetu územného rozhodnutia a jeho polohy s vyznačením účinkov na okolie, ako aj mapový podklad v mierke 1:10 000 až 1:50 000 s vymedzením hraníc územia, ktoré je predmetom rozhodnutia, a širších účinkov k okoliu; (v dvoch vyhotoveniach),
- dokumentácia pre územné rozhodnutie (v dvoch vyhotoveniach) vypracovaná oprávnenou osobou,
- rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce,
- záverečné stanovisko o posúdení vplyvu stavby alebo činnosti na životné prostredie alebo rozhodnutie zo zisťovacieho konania,
- doklady o rokovaníach s účastníkmi územného konania, ak sa konali pred podaním návrhu,
- ak je projekt PCI líniovou stavbou s veľkým počtom účastníkov, realizátor v návrhu nemusí uviesť všetkých účastníkov konania ani druhy a parcelné čísla pozemkov dotknutých návrhom vrátane vlastníckych a iných práv – postačí opis priebehu hraníc územia (v opačnom prípade sa tieto informácie uvádzajú).

Upozorňujeme, že ak návrh nepredstavuje dostatočný podklad pre posúdenie umiestnenia stavby, stavebný úrad navrhovateľa vyzve, aby svoj návrh v primeranej lehote doplnil, a zároveň ho upozorní, že inak územné konanie zastaví.

Pre úplnosť dodávame, že ak realizátor projektu PCI žiada o povolenie podzemnej stavby, musí splniť kumulatívne podmienky, že ide o stavbu, ktorá funkčne a ani svojou konštrukciou

nesúvisí so stavbami na pozemku ani s prevádzkou na ňom a ktorá inak nemôže ovplyvniť využitie pozemku na účel, na ktorý je určený. Stavebný úrad je však aj v takomto prípade povinný v územnom konaní skúmať, či nie sú stavbou dotknuté vlastnícke alebo iné práva vlastníka pozemku.

Začatie územného konania o umiestnení o projektu PCI oznámi stavebný úrad všetkým známym účastníkom a dotknutým orgánom do 7 dní odo dňa, keď je návrh na začatie územného konania úplný, a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. V prípade líniových stavieb stavebný úrad oznamuje začatie konania **verejnou vyhláškou**. Účastníci môžu svoje námietky a pripomienky uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, inak sa na ne neprihliadne. Zákon umožňuje stavebnému úradu upustiť od ústneho pojednávania, ak je pre územie spracovaná územnoplánovacia dokumentácia – v takom prípade určí lehotu (minimálne 7 dní), v ktorej môžu účastníci a dotknuté orgány uplatniť svoje námietky.

Stavebný úrad územné konanie **zastaví**, ak

- navrhovateľ nedoplnil neúplný návrh na vydanie územného rozhodnutia v lehote a podľa požiadaviek určených stavebným úradom alebo
- ak navrhovateľ vzal návrh na vydanie územného rozhodnutia späť.

II.4 Podklady pre vydanie územného rozhodnutia

Podkladom, z ktorého stavebný úrad vychádza pri vydávaní územného rozhodnutia, je záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie príslušného stupňa (územný plán zóny alebo územný plán obce), pričom súlad navrhovanej stavby s touto záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie sa potvrdzuje záväzným stanoviskom príslušného orgánu územného plánovania vydaným v súlade s relevantnými ustanoveniami zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní (§ 24 ods. 3 až 5 a 9 až 12, § 40a až § 40c).

Stavebný úrad posudzuje návrh z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov. Stavebný úrad:

- preskúma návrh a jeho súlad s územnoplánovacou dokumentáciou a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území a
- posúdi, či vyhovuje všeobecným požiadavkám na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecne technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky, podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného fondu a pod., pokiaľ posúdenie nepatrí iným orgánom.

Ak stavebný úrad zistí nesúlad návrhu s vyššie uvedenými dokumentmi, návrh zamietne.

Ak predložený návrh poskytuje dostatočný podklad pre posúdenie umiestnenia navrhovanej stavby, ale chýba niektorý z podkladov, ktoré realizátor projektu nevie získať, môže stavebný úrad oznámiť územné konanie a postupuje podľa § 36 ods. 1 stavebného zákona.

II.5 Územné rozhodnutie

V územnom rozhodnutí sa definuje územie na navrhovaný účel a určia sa podmienky, prostredníctvom ktorých sa zabezpečia záujmy spoločnosti na danom území a rozhodne sa o námietkach účastníkov konania.

V rozhodnutí o umiestnení stavby stavebný úrad určí:

- stavebný pozemok a umiestňuje stavbu na ňom;
- podmienky pre umiestnenie stavby, vrátane požiadaviek na a ochranu prírody a krajiny a na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie, na zabezpečenie súladu urbanistického riešenia a architektonického riešenia stavby s okolitým životným prostredím, vyplývajúce z chránených častí krajiny alebo z ich blízkosti alebo zo stanovísk dotknutých orgánov;
- požiadavky na obsah projektovej dokumentácie;
- informácie o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní a záverečnom stanovisku;
- čas platnosti rozhodnutia;
- v odôvodnených prípadoch stavebný úrad môže vyhradiť predloženie podrobnejších podkladov, projektovej dokumentácie alebo jej časti.

Podmienky na umiestnenie stavby musia byť vymedzené priamo vo výroku rozhodnutia a vyznačené v grafickej prílohe na vyhovujúcom mapovom podklade, ktorá tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť. Stavebný úrad pri ich určovaní vychádza zo stanovísk dotknutých orgánov, ktoré spolupôsobili v územnom konaní, a z oprávnených námietok účastníkov.

Územné rozhodnutie sa oznamuje účastníkom konania dorúčením do **vlastných rúk**. Ak ide o projekt PCI, ktorý je líniovou stavbou, územné rozhodnutie sa oznamuje formou **verejnej vyhlášky**, pričom za doručenie sa považuje posledný deň pätnásťdňovej lehoty, počas ktorej je rozhodnutie vyvesené. Zároveň platí, že ak sa územné rozhodnutie týka územia, vo vzťahu ku ktorému sa vykonalo zisťovacie konanie alebo posudzovanie vplyvov, stavebný úrad je povinný zverejniť vydané územné rozhodnutie na svojej úradnej tabuli, a ak je to možné aj na svojom webovom sídle, a to do nadobudnutia jeho právoplatnosti.

Rozhodnutie o umiestnení stavby platí dva roky odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť; ak ide o líniovú stavbu, platí tri roky. Stavebný úrad však v individuálnych prípadoch môže určiť aj dlhšiu lehotu. Lehotu možno tiež predĺžiť, ak je žiadosť o predĺženie podaná pred uplynutím pôvodnej lehoty (s výnimkou prípadu, ak bol na dané územie schválený územný plán zóny, ktorý rieši predmet územného rozhodnutia). Rozhodnutie o umiestnení stavby v každom prípade nestratí platnosť, ak v dvojročnej/trojročnej lehote alebo v lehote individuálne určenej stavebným úradom stavebník podal na stavebnom úrade žiadosť o stavebné povolenie alebo žiadosť o povolenie terénnych úprav, prác a zariadení.

III. STAVEBNÉ KONANIE

III.1 Účel stavebného konania

Stavby, ich zmeny a udržiavacie práce na nich sa môžu uskutočňovať iba podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia príslušnému stavebnému úradu. Stavbou sa podľa § 43 stavebného zákona rozumie stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. **Pevným spojením so zemou** sa pritom rozumie:

- spojenie pevným základom,
- upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu,
- ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe,
- pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia,

- umiestnenie pod zemou.

Za **zmeny stavieb** sa považujú nadstavby, prístavby a stavebné úpravy.

Pre informáciu uvádzame, že stavebný zákon definuje druhy stavieb, pre uskutočnenie ktorých pri dodržaní podmienok vyplývajúcich zo zákona postačuje **ohlásenie**, resp. taktiež taxatívne uvádza prípady, keď sa **nevyžaduje ani stavebné povolenie, ani ohlásenie stavebnému úradu**. V prípade pochybností stavebný úrad stavebníkom požadovanú stavebnú činnosť posúdi a zvolí ďalší postup podľa stavebného zákona.

Predpokladá sa, že pre PCI projekty je potrebné získať stavebné povolenie.

III.2 Účastníci stavebného konania

Účastníkmi stavebného konania sú:

- **stavebník - realizátor projektu PCI**, t.j. žiadateľ o vydanie stavebného povolenia;
- **právnické a fyzické osoby**, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté (vlastníci alebo správcovia rôznych inžinierskych sietí);
- **ďalšie osoby**, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu (napr. dotknutá verejnosť podľa § 24 zákona č. 24/2006 Z. z.);
- **stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba**;
- **projektant** v časti, ktorá sa týka projektu stavby - projektant stavby je nositeľom verejnoprávnych práv a povinností, koná vo vlastnom mene alebo ako zamestnanec v mene právnickej osoby oprávnenej podnikáť v oblasti projektovania;
- **príslušný regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu ako stavebný úrad, ktorý má pôsobnosť vo veciach územného a stavebného konania pri projektoch PCI**.

Na doplnenie uvádzame, že okruh účastníkov stavebného konania je vymedzený tak, že pre postavenie účastníka konania nepostačuje vlastnícke alebo iné právo k susednej nehnuteľnosti, ale musí byť zároveň splnená podmienka, že **vlastnícke právo alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti suseda môžu byť stavebným povolením dotknuté**. Túto otázku vždy posudzuje stavebný úrad podľa okolností konkrétneho prípadu a na základe toho vymedzí okruh účastníkov konania. Stavebný úrad je tiež povinný v prípade pochybností preveriť správnosť údajov tak, aby vydal rozhodnutie na podklade náležite zisteného skutkového a právneho stavu veci.

III.3 Procesný postup v stavebnom konaní

Stavebné konanie sa začína na základe **žiadosti o stavebné povolenie**. Stavebné konanie je **začaté dňom, keď žiadosť o stavebné povolenie bola doručená na stavebný orgán, ktorý je príslušný vo veci rozhodnúť**.

Žiadosť o stavebné povolenie musí mať písomnú formu, **musí obsahovať náležitosti a musia k nej byť priložené dokumenty upresnené v § 8 a 9 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.** Podľa toho, o akú stavbu ide, realizátor projektu PCI predkladá dokumentáciu v predpísanom rozsahu.

Žiadosť o stavebné povolenie obsahuje:

- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka;

- druh, účel a miesto stavby, predpokladaný termín dokončenia stavby a pri dočasnej stavbe dobu jej trvania;
- parcelné čísla a druhy (kultúry) stavebného pozemku s uvedením vlastníckych alebo iných práv podľa katastra nehnuteľností a parcelné čísla susedných pozemkov a susedných stavieb alebo ostatných pozemkov, ktoré sa majú použiť ako stavenisko;
- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) projektanta;
- údaj o tom, či sa stavba uskutočňuje zhotoviteľom alebo svojpomocou;
- základné údaje o stavbe, jej členení, technickom alebo výrobnom zariadení, budúcej prevádzke a jej vplyve na životné prostredie a zdravie ľudí a o súvisiacich opatreniach;
- zoznam účastníkov stavebného konania, ktorí sú stavebníkovi známi; ak má daný PCI projekt charakter líniovej stavby, resp. mimoriadne rozsiahlej stavby s veľkým počtom účastníkov stavebného konania, zoznam účastníkov nie je potrebné uviesť.

K žiadosti sa prikladajú:

- doklady, ktorými stavebník preukazuje, že je vlastníkom pozemku alebo stavby alebo že má k pozemku či stavbe iné právo, ktoré ho oprávňuje zriadiť na pozemku požadovanú stavbu alebo vykonať zmenu stavby, alebo udržiavacie práce na nej;
- projektová dokumentácia stavby (projekt stavby) vypracovaná oprávnenou osobou v troch vyhotoveniach – má obsahovať sprievodnú správu, súhrnnú technickú správu, celkovú situáciu stavby v predpísanej mierke (pri líniovej stavbe postačuje 1:10 000 alebo 1:50 000) a inú dokumentáciu v zmysle § 9 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.;
- rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce;
- doklady o rokovaníach s účastníkmi stavebného konania, ak sa konali pred podaním žiadosti.

Stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania dotknutým orgánom aj všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o stavebné povolenie úplná. Začatie stavebného konania vo veci líniovej stavby a pri odôvodnených prípadoch pri zvlášť rozsiahlej stavbe alebo stavbe s veľkým počtom účastníkov upovedomí stavebný úrad účastníkov o začatí stavebného konania **verejnou vyhláškou najmenej 15 dní pred konaním miestneho zisťovania, prípadne ústneho pojednávania**, a ak sa nekoná ústne pojednávanie, pred uplynutím sedemdnňovej lehoty.

Námietky sa môžu uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, avšak na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené už v územnom konaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, stavebný úrad neprihliadne. Stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadrili, sa považujú za kladné.

Pre získanie stavebného povolenia, ako aj samotný začiatok výstavby bude realizátor projektu PCI potrebovať aj viacero povolení, ktoré sú upravené osobitnými právnymi predpismi. napr.:

- povolenie na prechod železnice (zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach);
- povolenie na prechod vodných tokov (zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách);
- dočasné alebo trvalé vyňatie z pôdneho fondu (zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy);
- dočasné a trvalé vyňatie pôdy z lesného fondu (zákon 326/2005 Z. z. o lesoch);
- súhlas orgánu ochrany prírody pri zásahu do chránených území (zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny);
- výkup pozemkov pre trvalý záber (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník);
- povolenie na výrub lesnej, mimolesnej cestnej a brehovej zelene (vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Ak žiadosť o stavebné povolenie neobsahuje stavebným zákonom a vykonávacou vyhláškou predpísané náležitosti, stavebný úrad vyzve realizátora projektu PCI na doplnenie potrebných informácií alebo dokumentácie, prípadne aby ju uviedol do súladu s podmienkami územného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu územného plánovania (podľa § 24 ods. 3 až 5 a ods. 9 až 12 a § 40a až § 40c zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní). Stavebný úrad má špecifikovať požadované podklady alebo úpravu projektovej dokumentácie, odborných posudkov, a pod. Stavebný úrad na tento účel preruší stavebné konanie (počas prerušenia konania neplynú lehoty na rozhodnutie) a **realizátorovi projektu PCI určí primeranú lehotu na doplnenie žiadosti s upozornením, že v prípade nedoplnenia žiadosti v určenej lehote konanie zastaví.**

Stavebný úrad zastaví stavebné konanie, ak **realizátor projektu PCI:**

- nepredložil dokumentáciu vypracovanú oprávnenou osobou;
- nepreukázal vlastnícke alebo iné právo k pozemku, prípadne k stavbe, ktoré ho oprávňuje uskutočniť stavbu na nehnuteľnosti;
- nedoplnil žiadosť v lehote určenej stavebným úradom alebo neuviedol v určenej lehote predloženú dokumentáciu do súladu s podmienkami územného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu územného plánovania;
- vzal žiadosť o stavebné povolenie späť;
- začal uskutočňovať stavbu predtým, ako stavebné povolenie nadobudlo právoplatnosť.

III.4 Podklady pre vydanie stavebného povolenia

V stavebnom konaní stavebný úrad skúma najmä to, či:

- sú splnené zastavovacie podmienky určené v záväznej časti územného plánu alebo podmienky územného rozhodnutia;
- dokumentácia spĺňa požiadavky týkajúce sa verejných záujmov, predovšetkým ochrany životného prostredia, ochrany zdravia a života ľudí, a či zodpovedá všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu ustanoveným stavebným zákonom a osobitnými predpismi;
- je zabezpečená komplexnosť a plynulosť výstavby, či je zabezpečené včasné vybudovanie technického, občianskeho alebo iného vybavenia potrebného na riadne užívanie;
- bude stavbu uskutočňovať osoba oprávnená na uskutočňovanie stavieb, alebo ak stavbu bude uskutočňovať stavebník svojpomocou, či je zabezpečené vedenie uskutočňovania stavby stavebným dozorom alebo kvalifikovanou osobou; ak zhotoviteľ stavby bude určený vo výberovom konaní, stavebník oznámi zhotoviteľa stavby stavebnému úradu do pätnástich dní po skončení výberového konania;
- nová budova alebo významne obnovovaná existujúca budova je v rámci technických, funkčných a ekonomických podmienok stavby navrhnutá s využitím vhodných stavebných konštrukcií, vysokoúčinných alternatívnych energetických systémov založených na obnoviteľných zdrojoch energie a automatizovaných riadiacich, regulačných a monitorovacích systémov.

Ak by sa uskutočnením alebo užívaním stavby mohli ohroziť verejné záujmy chránené stavebným zákonom a osobitnými predpismi alebo neprimerane obmedziť či ohroziť práva a oprávnené záujmy účastníkov vo väčšom rozsahu než sa počítalo v územnom rozhodnutí, stavebný úrad žiadosť o stavebné povolenie **zamietne**.

III.5 Stavebné povolenie

V stavebnom povolení stavebný úrad určí:

- záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby a
- rozhodne o námietkach účastníkov konania.

Záväznými podmienkami uskutočňovania stavby sa zabezpečí/určí najmä:

- umiestnenie stavby na pozemku v prípadoch spojeného konania o umiestnení stavby so stavebným konaním;
- ochrana verejných záujmov (predovšetkým verejného zdravia a životného prostredia);
- dodržanie príslušných technických predpisov;
- lehotu na dokončenie stavby;
- plnenie požiadaviek uplatnených v záväzných stanoviskách dotknutých orgánov, ak nie sú určené správnymi rozhodnutiami, prípadne požiadavky vlastníkov sietí a zariadení verejného dopravného technického vybavenia na napojenie na tieto siete;
- stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba, ak sa stavba uskutočňuje svojpomocou;
- použitie vhodných stavebných výrobkov;
- povinnosť oznámiť začatie stavby.

Ďalšie náležitosti, ktoré môže obsahovať stavebné povolenie, sú uvedené v § 66 ods. 3 a 4 stavebného zákona.

Stavené povolenie sa oznamuje doručením do vlastných rúk účastníkov konania, keďže ide o dôležitú písomnosť. Ak je projekt PCI líniovou stavbou, stavbou s veľkým počtom účastníkov konania alebo v odôvodnených prípadoch aj pri zvlášť rozsiahlych stavbách, stavebné povolenie sa oznamuje formou verejnej vyhlášky vyvesením na 15 dní, pričom posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia.

Stavebné povolenie stráca platnosť, ak sa so stavbou nezačalo do dvoch rokov, odkedy nadobudlo právoplatnosť, pokiaľ stavebný úrad v odôvodnených prípadoch neurčil na začatie stavby dlhšiu lehotu. V stavebnom povolení pre projekt PCI so zreteľom na jeho náročnosť môže stavebný úrad určiť aj dlhšiu lehotu na začatie stavby než dva roky.

Vydanie stavebného povolenia sa podľa čl. 10 ods. 1 písm b) Nariadenia považuje za záverečnú fázu zákonného povoľovacieho konania a predstavuje tak komplexné rozhodnutie, na základe ktorého môže realizátor začať s fyzickou realizáciou projektu PCI.

Stavebný úrad môže v odôvodnených prípadoch na žiadosť stavebníka povoliť zmenu stavby ešte pred jej dokončením. V rozsahu, v akom sa zmena dotýka práv, právom chránených záujmov alebo povinností účastníkov stavebného konania, ako aj záujmov chránených dotknutými orgánmi, prerokuje stavebný úrad žiadosť a vydá rozhodnutie, ktorým buď zmenu stavby povolí, alebo žiadosť zamietne. Pri povolení zmeny zároveň rozhodne aj o prípadných námietkach účastníkov a určí podľa potreby ďalšie záväzné podmienky.

IV. DOTKNUTÉ ORGÁNY

IV.1 Dotknuté orgány

Dotknutými orgánmi v územnom konaní a stavebnom konaní sú subjekty, ktoré sú oprávnené byť súčinné v týchto konaniach v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej príslušnými predpismi. **Dotknutým orgánom v súvislosti s realizáciou projektov PCI je v zmysle stavebného zákona:**

- **orgán verejnej správy**, ktorý je správnym orgánom chrániacim záujmy definované v § 126 ods. 1 stavebného zákona, ak konanie podľa osobitného predpisu upravujúceho jeho pôsobnosť je súčasťou konania podľa stavebného zákona, má naň nadväzovať alebo s ním súvisí;
- **obec**, ak sa konanie týka pozemku alebo stavby na jej území;
- **vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba**, ak to ustanovuje osobitný predpis.

Dotknutými orgánmi, ktorým takéto postavenie vyplýva z osobitných predpisov, sú najmä:

- orgány ochrany ovzdušia;
- orgány ochrany vôd;
- orgány odpadového hospodárstva;
- orgány hygieny;
- orgány ochrany prírody a krajiny;
- orgány dopravy.

IV.2 Záväzné stanoviská

Ak sa konanie podľa stavebného zákona dotýka záujmov chránených predpismi o ochrane zdravia ľudí, o utváraní a ochrane zdravých životných podmienok, o vodách (zákon č. 364/2004 Z. z.), o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon č. 538/2005 Z. z.), o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (zákon č. 220/2004 Z. z.), o lesoch (zákon č. 326/2005 Z. z.) a lesnom hospodárstve, o opatreniach na ochranu ovzdušia, o ochrane a využití nerastného bohatstva (zákon č. 44/1988 Zb.), o kultúrnych pamiatkach (zákon č. 22/1958 Zb.), o ochrane pamiatkového fondu (zákon č. 49/2002 Z. z.) o štátnej ochrane prírody (zákon č. 40/1956 Zb.), o ochrane prírody a krajiny (zákon č. 543/2002 Z. z.) o ochrane pred požiarimi (zákon č. 314/2001 Z. z.), o zákaze biologických zbraní (zákon č. 218/2007 Z. z.), na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (zákon č. 124/2006 Z. z.), o odpadoch (zákon č. 79/2015), o veterinárnej starostlivosti (zákon č. 39/2007 Z. z.), o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (zákon č. 24/2006 Z. z.), o jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení, o prevencii závažných priemyselných havárií (zákon č. 128/2015 Z. z.), o správe štátnych hraníc (zákon č. 298/1999 Z. z.), o pozemných komunikáciách (zákon č. 135/1961 Zb.), o dráhach a o doprave na dráhach (zákony č. 513/2009 Z. z. a 514/2009 Z. z.), o civilnom letectve (zákon č. 143/1998 Z. z.), o vnútrozemskej plavbe (zákon č. 338/2000 Z. z.), o energetike (zákon č. 251/2012 Z. z.), o tepelnej energetike (zákon č. 657/2004 Z. z.), o elektronických komunikáciách (zákon č. 351/2011 Z. z.), o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách (zákon č. 442/2002 Z. z.), o civilnej ochrane obyvateľstva (zákon č. 42/1994 Z. z.), o inšpekcii práce (zákon č. 125/2006 Z. z.) a o štátnej geologickej správe, **rozhodne stavebný úrad na základe záväzného stanoviska dotknutého orgánu, ktorý uplatňuje požiadavky podľa týchto osobitných predpisov.**

Dotknuté orgány na ochranu príslušných záujmov vydávajú záväzné stanoviská, a to v rozsahu svojej pôsobnosti vyplývajúcej z daného osobitného predpisu. Námietky účastníkov konania uplatnené v konaní proti obsahu týchto záväzných stanovísk môže doriešiť stavebný úrad priamo v konaní.

V. ORGÁNY ŠTÁTNEJ SPRÁVY RELEVANTNÉ PRE OBLASŤ PROJEKTOV SPOLOČNÉHO ZÁUJMU

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý sa stará o náležitú právnu úpravu vecí patriacich do pôsobnosti Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky a pripravuje pre Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky návrhy zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zverejňuje ich a po prerokovaní v pripomienkovom konaní predkladá vláde.

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky je ostatným ústredným orgánom štátnej správy v oblasti územného plánovania, stavebného poriadku a vyvlastňovania. **V oblasti stavebného poriadku:**

- vypracúva koncepcie a smery rozvoja na úseku územného rozhodovania, stavebného poriadku, štátneho stavebného dohľadu a stavebnej inšpekcie;
- zabezpečuje spoluprácu s inými štátmi, medzinárodnými organizáciami a s orgánmi Európskej únie;
- spolupracuje s Európskou komisiou na úseku uznávania odborných kvalifikácií pre výkon povolání architekt a stavebný inžinier.

Regionálne úrady pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky pri výkone úloh na úseku stavebného poriadku v rámci územného obvodu najmä:

- vykonáva úlohy úradu podľa stavebného zákona;
- vykonáva štátnu stavebnú správu v II. stupni vo veciach, v ktorých v I. stupni koná obec ako stavebný úrad – **vo veciach PCI projektov koná a rozhoduje v I. stupni**;
- spolupracuje s inými orgánmi verejnej správy pri vypracúvaní odvetvových koncepcií; programov a iných strategických dokumentov v oblasti výstavby;
- vykonáva dohľad nad dodržiavaním ustanovení stavebného zákona;
- vykonáva kontrolu preneseného výkonu štátnej správy vykonávaný obcami ako stavebnými úradmi;
- vydáva rozhodnutia v I. stupni správneho konania na úseku výstavby a rozhodnutia v II. stupni správneho konania na úseku výstavby vo veciach, v ktorých v I. stupni rozhoduje obec;
- plní úlohy štátneho stavebného dohľadu.

Kontaktné údaje:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

sekcia výstavby
Námestie slobody č. 6
P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
t.č.: 02 5949 4829
obcan@mindop.sk

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky

Lakeside park 2
Tomášikova 14366/64A
831 04 Bratislava
t.č.: 0800 300 031
info@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Bratislava

Lakeside park 2
Tomášikova 14366/64A
831 04 Bratislava
t.č.: 0902 436 669

riaditel.ba@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Nitra

Novozámocká 3976/67D

949 05 Nitra

t.č.: 037 283 01 00

riaditel.nr@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Trnava

Ulica Piešťanská 8188/3

917 01 Trnava

t.č.: 033 283 01 00

riaditel.tt@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Trenčín

Brnianska 2038/1

911 05 Trenčín

t.č.: 032 283 01 00

riaditel.tn@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Žilina

Uhoľná 571/1

010 01 Žilina

t.č.: 041 283 01 00

riaditel.za@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Banská Bystrica

Partizánska cesta 6626/3

974 01 Banská Bystrica

t.č.: 048 283 01 00

riaditel.bb@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Košice

Žriedlová 3366/13

040 01 Košice

t.č.: 055 283 01 00

riaditel.ke@stavebnyurad.gov.sk

Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Prešov

Kúpeľná 6663/6

t.č.: 051 283 01 00

riaditel.po@stavebnyurad.gov.sk

VI. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

VI.1 Osobitný kvalifikačný predpoklad

Zamestnanec, ktorý zabezpečuje činnosť stavebného úradu, musí spĺňať osobitný kvalifikačný predpoklad a jeho získanie sa overuje skúškou. Podrobnosti o obsahu a rozsahu odbornej prípravy a postup pri overovaní a osvedčovaní osobitného kvalifikačného predpokladu zahŕňajúceho teoretické poznatky a znalosť právnej úpravy v oblasti stavebného

práva, ako aj praktické schopnosti jej aplikácie ustanovuje vykonávacia vyhláška č. 547/2003 Z. z..

VI.2 Štátny stavebný dohľad

Inštitút štátneho stavebného dohľadu sleduje dôsledné uplatňovanie verejných záujmov pri uskutočňovaní stavieb a ich zmien, užívaní stavieb a pri ich odstraňovaní, a súčasne aj práv a právom chránených záujmov právnických a fyzických osôb. Zisťovania vykonávané orgánmi štátneho stavebného dohľadu sa zameriavajú najmä na dodržiavanie povinností vyplývajúcich zo stavebného zákona, jeho vykonávacích predpisov, osobitných predpisov, stavebnej disciplíny a kontrolu technického stavu stavby. Ich účelom je zabezpečiť odstránenie zistených nedostatkov.

Orgánmi štátneho stavebného dohľadu podľa stavebného zákona sú poverení zamestnanci

- Slovenskej stavebnej inšpekcie,
- stavebného úradu,
- iných orgánov štátnej správy oprávnených osobitnými predpismi dozerať na uskutočňovanie, užívanie a odstraňovanie stavieb v medziach týchto predpisov,
- regionálneho úradu.

Orgán štátneho stavebného dohľadu je v intenciách stavebného zákona oprávnený vstupovať na pozemok, na stavenisko, na stavbu a do nej s vedomím ich vlastníkov, zisťovať nepovolenú stavebnú činnosť stavebníka a oznámiť to stavebnému úradu, vyzvať stavebníka na bezodkladné zastavenie stavebných prác či oznámiť stavebnému úradu, že oprávnené osoby na stavenisku (stavbyvedúci, stavebný dozor) nevykonávajú svoju činnosť v súlade so zákonom; stavebný úrad tiež môže dať návrh na ich preskúšanie.

Kontaktné údaje Slovenskej stavebnej inšpekcie (výkon hlavného štátneho stavebného dohľadu):

Riaditeľstvo inšpekcie Bratislava

Lamačská cesta 8
811 04 Bratislava
t.č.: +4212 38 10 53 22
Fax: +4212 38 10 53 65
info@ssiri.sk

Inšpektorát Bratislava

Lamačská cesta 8
811 04 Bratislava
t.č.: +421 2 38 10 53 15
sysakova@ssiri.sk

Inšpektorát Banská Bystrica

Trieda SNP 75
974 01 Banská Bystrica
t.č.: +421 48 414 26 28
ssi-bb@mail.t-com.sk

Inšpektorát Košice

Hroncova 13

040 01 Košice
t.č.: +421 55 632 00 24
ssi-ke@mail.t-com.sk

Inšpektorát Nitra
Štefánikova trieda 88
949 01 Nitra
t.č.: +421 37 3811 762
ssi-nr@stonline.sk

Inšpektorát Žilina
Andreja Kmeťa 17
010 01 Žilina
t.č.: +421 41 500 52 56
zuzana.janikova@mail.telekom.sk

VI.3 Ďalšie dôležité kontakty

Kontaktné údaje vybraných mimovládnych organizácií s možnou účasťou na jednotlivých procesoch v rámci zákonného povoloňacieho konania:

VIA IURIS - Komenského 21, 974 01, Banská Bystrica
www.viaiuris.sk, tel.: 0948 684 676, info@viaiuris.sk

Greenpeace Slovensko – Vančurova 7, P.O. Box 58, 814 99, Bratislava
www.greenpeace.org/slovakia, tel.: 02/5477 1202, info@greenpeace.sk

Priatel'ia Zeme CEPA –, Karpatská 11, 811 05, Bratislava
www.priateliazeme.sk/cepa, tel.: 02/5244 2104 cepa@priateliazeme.sk

Priatel'ia Zeme SPZ –P.O. BOX H- 39, 040 01, Košice
www.priateliazeme.sk/spz, tel.: 0903 772 323, spz@priateliazeme.sk

Lesoochránarske zoskupenie VLK – 082 13 Tulčák 310
www.wolf.sk, tel.: 051/ 77 89 488, alfa@wolf.sk

Strom života – Trnavská cesta 7, 831 04 Bratislava
www.stromzivota.sk, tel.: 0948 525 885, kancelaria@stromzivota.sk

EKOFORUM – Švabinského 17, 851 01 Bratislava
www.ekoforum.sk, tel.:02/6353 479, info@ekoforum.sk

Občan, demokracia a zodpovednosť – Záhradnícka 52, 821 08, Bratislava
www.odz.sk, tel.: 02/ 5292 0426, odz@odz.sk

Nadácia otvorenej spoločnosti – Baštová 5, 81103, Bratislava
www.osf.sk, tel.: 02/ 5441 4730, osf@osf.sk

Nadácia Zastavme korupciu –Na Slavíne 1, 811 04 Bratislava
www.zastavmekorupciu.sk, info@zastavmekorupciu.sk

Slovenská ornitologická spoločnosť/ Birdlife Slovensko – Zelinárska 4, 821 08, Bratislava

www.vtaky.sk, tel.:0905 256 184, vtaky@vtaky.sk

Ochrana dravcov na Slovensku – Kuklovská 5, 841 04 Bratislava
www.dravce.sk, tel.: 0911 882 626, 02/ 5557 3440

DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie – Podunajská 24, 821 06 Bratislava
www.daphne.sk, tel.: 02 455 240 19, 0903 424 600, daphne@daphne.sk

Ludia a voda – Čermel'ská cesta 24, 040 01 Košice
www.ludiaavoda.sk, tel.: +421 55 633 77 16, ludiaavoda@ludiaavoda.sk

Ďalšie mimovládne organizácie, napr. s regionálnou pôsobnosťou, je možné nájsť v registri Ministerstva vnútra SR – Evidencia občianskych združení
<http://www.ives.sk/registre/startoz.do>.

Kontaktné údaje verejného ochrancu práv

JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M.

verejný ochranca práv

Kancelária verejného ochrancu práv

Grösslingová 35

811 09 Bratislava

tel.: 02/3236 3701

e-mail: sekretariat@vop.gov.sk

VII. KONTROLNÝ ZOZNAM KROKOV PRE REALIZÁTOROV PROJEKTOV PCI

Kontrolný zoznam pre realizátorov projektov PCI		
Konanie pred podaním žiadosti	zaslanie oznámenia o projekte MH SR	
max. 24 mesiacov	určenie rozsahu materiálu a úroveň podrobnosti informácií, ktoré má realizátor predložiť	
	vypracovanie podrobného harmonogramu (príloha VI bod 2)	
	vypracovanie koncepcie účasti verejnosti do 3 mesiacov od začatia konania to znamená od uznania oznámenia projektu)	
	uskutočnenie verejnej konzultácie nad rámec EIA (podľa čl. 9 ods. 4 a prílohy VI nariadenia 2022/869)	
	vypracovanie ostatných potrebných dokumentov v súvislosti s EIA (podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a nariadenia 2022/869) • posudzovanie vplyvov presahujúcich štátne hranice • pripomienkovanie správy o hodnotení činnosti a verejné prerokovanie. • odborný posudok k navrhovanej činnosti • záverečné stanovisko z posúdenia navrhovanej činnosti	
	vytvorenie webstránky a vydanie informačnej brožúry	

	odoslanie kompletnej prihlášky MH SR vrátane správy sumarizujúcej výsledky činností týkajúcich sa zapojenia verejnosti	
	povinnosť požiadať MH SR o vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia (podľa zákona č. 251/2012 Z. z.) vrátane povinných príloh	
Zákonné povoľovacie konanie	návrh na vydanie územného rozhodnutia na príslušný stavebný úrad a informovanie MH SR	
max. 18 mesiacov	návrh na územné rozhodnutie (podľa § 3 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.) obsahuje: - meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) navrhovateľa - predmet územného rozhodnutia so stručnou charakteristikou územia a spôsobu jeho doterajšieho využitia - ak ide o návrh na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia, súhlas vlastníka pozemku, ak nemá navrhovateľ k pozemku vlastnícke alebo iné právo a pre navrhované opatrenie sa pozemok nedá vyvlastniť - údaje o splnení podmienok určených dotknutými orgánmi štátnej správy, ak boli obstarané pred podaním návrhu	-
	k návrhu sa prikladá	-
	- situačný výkres súčasného stavu územia na podklade katastrálnej mapy so zakreslením predmetu územného rozhodnutia a jeho polohy s vyznačením väzieb (účinkov) na okolie; mapový podklad v mierke 1:10000 až 1:50000 s vymedzením hraníc územia, ktoré je predmetom rozhodnutia, a širších vzťahov (účinkov) k okoliu; situačný výkres a mapový podklad sa prikladá v dvoch vyhotoveniach - dokumentácia pre územné rozhodnutie v dvoch vyhotoveniach vypracovaná oprávnenou osobou - rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce - záverečné stanovisko o posúdení vplyvu stavby alebo činnosti na životné prostredie alebo rozhodnutie zo zisťovacieho konania, ak bolo vydané - doklady o rokovaní s účastníkmi územného konania, ak sa konali pred podaním návrhu - osvedčenie na výstavbu energetického zariadenia podľa §12 zákona č. 251/2012 Z. z.	
	žiadosť o stavebné povolenie (podľa § 8 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.) obsahuje: - meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka - druh, účel a miesto stavby, predpokladaný termín dokončenia stavby a pri dočasnej stavbe dobu jej trvania - parcelné čísla a druhy (kultúry) stavebného pozemku s uvedením vlastníckych alebo iných práv podľa katastra nehnuteľností a parcelné čísla susedných pozemkov a susedných stavieb alebo ostatných pozemkov, ktoré sa majú použiť ako stavenisko - meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) projektanta - údaj o tom, či sa stavba uskutočňuje zhotoviteľom alebo svojpomocou - základné údaje o stavbe, jej členení, technickom alebo výrobnom zariadení, budúcej prevádzke a jej vplyve na životné prostredie a zdravie ľudí a o súvisiacich opatreniach - zoznam účastníkov stavebného konania, ktorí sú stavebníkovi známi; ak ide o líniovú stavbu a stavbu mimoriadne rozsiahlu s veľkým počtom účastníkov stavebného konania, zoznam účastníkov sa neuvádza	
	k žiadosti sa prikladá	
	- poklady, ktorými stavebník preukazuje, že je vlastníkom pozemku alebo stavby alebo že má k pozemku či stavbe iné právo, ktoré ho oprávňuje zriadiť na pozemku požadovanú stavbu alebo vykonať zmenu stavby, alebo udržiavacie práce na nej projektová dokumentácia stavby (projekt stavby) vypracovaná oprávnenou osobou v troch vyhotoveniach - rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce - doklady o rokovaní s účastníkmi stavebného konania, ak sa konali pred podaním žiadosti	

	• kópia všeobecne záväzného nariadenia o schválení územného plánu zóny, ak sa územné rozhodnutie nevyžaduje	
	projektová dokumentácia stavby (podľa § 9 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.) zahŕňa	
	A) sprievodnú správu s údajmi, ktoré dopĺňajú základné údaje o stavbe uvedené v žiadosti o stavebné povolenie, s informáciami o dodržaní podmienok rozhodnutia o umiestnení stavby, ak bolo vydané, alebo o dodržaní podmienok schváleného územného plánu zóny, ak sa územné rozhodnutie nevyžaduje, s informáciami o výsledku vykonaných prieskumov a meraní	
	B) súhrnnú technickú správu, z ktorej musia byť dostatočne zrejmé: 1. navrhované urbanistické, architektonické a stavebnotechnické riešenie stavby, jej konštrukčných častí a použitie vhodných stavebných výrobkov vo väzbe na splnenie základných požiadaviek na stavby (§ 43d stavebného zákona) a dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu vrátane všeobecných technických požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu 2. požiaro-bezpečnostné riešenie podľa osobitných predpisov 3. nároky na zásobovanie energiami a vodou, odvádzanie odpadových vôd, dopravu (vrátane parkovania), zneškodňovanie odpadov a riešenie napojenia stavby na jestvujúce siete a zariadenia technického vybavenia 4. údaje o nadzemných a podzemných stavbách na stavebnom pozemku (vrátane sietí a zariadení technického vybavenia) a o jestvujúcich ochranných pásmach 5. pri stavbách s prevádzkovým, výrobným alebo technickým zariadením údaje o tomto zariadení, o koncepcii skladovania, riešení vnútornej dopravy a plôch pre obsluhu, údržbu a opravy a nároky na vykonanie skúšobnej prevádzky po dokončení stavby 6. údaje o splnení podmienok určených dotknutými orgánmi štátnej správy, ak boli obstarané pred podaním žiadosti, 7. usporiadanie staveniska a opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak ide o uskutočňovanie stavebných prác za mimoriadnych podmienok 8. spôsob zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení pri výstavbe aj pri budúcej prevádzke	
	C) celkovú situáciu stavby (zastavovací plán) v mierke spravidla 1:200 až 1:500 s vyznačením 1. hraníc pozemkov a ich parcelných čísel podľa katastra nehnuteľností vrátane susedných pozemkov a jestvujúcich stavieb na nich 2. podzemných sietí a zariadení technického vybavenia 3. návrhu prípojok na dopravné a technické vybavenie územia 4. ochranných a bezpečnostných pásiem; ak ide o líniovú stavbu, zakreslenie jej trasy v mapovom podklade postačuje v mierke 1:10 000 alebo 1:50 000; ďalšie výkresy podľa účelu a zložitosti stavby	
	D) vytyčovací výkresy alebo potrebné geometrické parametre vyznačené v zastavovacom pláne jednoduchých stavieb	
	E) stavebné výkresy stavby, z ktorých je zrejmý doterajší a navrhovaný stav, predovšetkým pôdorysy, rezy a pohľady (v mierke spravidla 1:100) obsahujúce jednotlivé druhy konštrukcií a častí stavby (napr. základy, nosné konštrukcie, schodišťa, obvodový plášť, strešné konštrukcie, komíny), polohové a výškové usporiadanie stavby a všetkých jej priestorov s presným vyznačením funkčného určenia, schematické vyznačenie vnútorných rozvodov a inštalácií (napr. zdravotníckych vrátane požiarneho vodovodu, silnoprúdové, slaboprúdové, plynové, teplovodné), technické zariadenia (napr. kotolne a výťahy), úpravy a	

	riešenia predpísané na osobitné zabezpečenie stavieb z hľadiska civilnej ochrany, požiarnej ochrany a z hľadiska splnenia základných požiadaviek na stavby	
	F) statické posúdenie stavby, ktoré preukazuje mechanickú odolnosť a stabilitu nosnej konštrukcie	
	G) návrh úprav okolia stavby (exteriéru) a návrh ochrany zelene počas uskutočňovania stavby	
	H) ak ide o stavby s prevádzkovým, výrobným alebo technickým zariadením, stavebné výkresy, ktoré obsahujú priestorové umiestnenie strojov a zariadení vrátane riešenia vnútorných komunikácií	
	I) ak ide o stavby s osobitnými nárokmi na uskutočňovanie, projekt organizácie výstavby, ak nepostačujú údaje uvedené v súhrnnej technickej správe	
	Pre získanie stavebného povolenia, ako aj samotný začiatok výstavby bude realizátor projektu PCI potrebovať aj viacero povolení, ktoré sú upravené osobitnými predpismi, napr.: • povolenie na prechod železnice (zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach) • povolenie na prechod vodných tokov (Správa zákon č. 364/2004 Z. z.) • dočasné a trvalé vyňatie z pôdneho fondu (zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy) • dočasné a trvalé vyňatie pôdy z lesného fondu (zákon 326/2005 Z. z. o lesoch) • súhlas orgánu ochrany prírody pri zásahu do chránených území (zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) • výkup pozemkov pre trvalý záber (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník) • súhlas majiteľov alebo užívateľov dotknutých pozemkov (zákon č. 50/1976 Z. z. stavebný zákon) • povolenie na výruby lesnej, mimolesnej, cestnej a brehovej zelene (vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny)	